शुद्धकरींचित्त ॥ नकोंचित्तबाटऊं ॥ २ ॥ आपुल्याचा कळवळा ॥ आणिकाबाळावरीनये ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे बीजमुंडा ॥ तैसाचांडापिकाचा ॥ ४ ॥ ॥३२३५॥

मुखींनामहातींमोक्ष ॥ ऐसीसाक्षबहुतांसी ॥ १ ॥ वैष्णवांचामालखरा ॥ तुरतुरावस्तुसी ॥ २ ॥ भस्मदंडन लगेकाठी ॥ तीर्थांआटिभ्रमण ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआडकाठी ॥ नाहींभेटीदेवाचे ॥ ४ ॥ ॥३२३६॥

आगलागोतयासुखा ॥ जेणेहरीनयेमुखा ॥ १ ॥ मज होतकांविपत्ती ॥ पांडुरंगराहोचित्तीं ॥ २१ ॥ जळोतेंसमूळ ॥ धनसंपत्तीउत्तमकूळ ॥ ३ ॥ तुकात्द्मणेदेवा ॥ जेणे घडेतुझीसेवा ॥ ४ ॥ ॥३२३७॥

आतांनह्मणेमीमाझें ॥ नेघेभारकांहींवोझें ॥ १ ॥ तूंचि तारीतामारीता ॥ कळोंआलोंसीनीरुता ॥ २ ॥ अवघा तूंचिजनार्दन ॥ संतबोलतीवचन ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकांहीं ॥ माझेंतीळभरीनाहीं ॥ ४ ॥ ॥३२३८॥

समुद्रवलयांकीतपृथीवीचेंदान ॥ करितांसमाननयेनामा ॥ १ ॥ ह्मणऊनिकोणीनकरावाआळस ॥ ह्मणाराव्रंदीसरामराम ॥ २ ॥ सकळहिशास्त्रेंपठणकरितांवेद ॥ सरिनपवेगोविंदनामयेके ॥ ३ ॥ सकळहितीर्थेंप्रयागादिकाशी ॥ करितांनामासीतुळतीना ॥ ४ ॥ कर्वतीं कर्मरींदेहासीदंडण ॥ करितांसमाननयेनामा ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेऐसाआहेश्रेष्ठाचार ॥ नामयेकसारविठोबाचें ॥ ॥ ६ ॥ ॥३२३९॥

अवघ्यावाटाझाल्याक्षीण ॥ कलिनघडेसाधन ॥ उचि
तविधान ॥ नकळेनघडेसर्वथा ॥ १ ॥ भक्तिपंथबहुसो
पा ॥ पुण्यनागवेयापापा ॥ जाणेयेणेखेपा ॥ येणेंयेकेंखं
डती ॥ २ ॥ उभारुनिबाहे ॥ विठोपालवीतआहे ॥
दासमीचीसाह्य ॥ मुखेंबोलेआपुल्या ॥ ३ ॥ भावीक
बिश्वासी ॥ पारउतरिलेंत्यासी ॥ तुकाह्मणेनासी ॥ कु
तर्क्याचेकपाळीं ॥ ४ ॥ ॥३२४०॥
आह्मीनामाचेधारक ॥ नेणोप्रकारआणिक ॥ सर्वभा
वेंयेक ॥ विठ्ठलचीप्रमाण ॥ १ ॥ नलगेजाणावेंनेणा
वें ॥ गावेंआनंदेंनाचावें ॥ प्रेमसुखघ्यावें ॥ वैष्णवांचे
संगती ॥ २ ॥ भावबळेंघालूंकास ॥ लज्जाचिंताद्वहूं
आस ॥ पाईंनिजध्यास ॥ ह्मणउंदासविष्णूचे ॥ ३ ॥ भय
नाहींजन्मघेतां ॥ मोक्षपदाहाणूंलाता ॥ तुकाह्मणेस
त्ता ॥ धरूंनिकटसेवेचि ॥ ४ ॥ ॥३२४१॥
आह्मीहरिचेसंवगडे ॥ जुनेंठाईंचेवेडेबागडे ॥ हातींध
रूनिकडे ॥ पाठीसवेंवागविले ॥ १ ॥ ह्मणोनिभिन्नभे
दनाहीं ॥ देवाआह्मायेकदेहीं ॥ नाहींझालोंकांहीं ॥ येका
येकवेगळे ॥ २ ॥ निद्राकरितांहोतोंपाई ॥ सवेंचिलंका
घेतलीतई ॥ वानरेंगोवळगाई ॥ सवेंचारीतफिरतसों ॥
॥ ३ ॥ आह्मानामाचेंचिंतन ॥ रामकृष्णनारायण ॥ तुका
ह्मणेक्षण ॥ खातांजेवीतांनविसंबों ॥ ४ ॥ ॥३२४२॥
मागेंबहुतांजन्मीं ॥ हेंचिकरितआलोंआह्मी ॥ भवता
पश्रमीं ॥ दुःखेंपीडलींनिववूंत्या ॥ १ ॥ गर्जोंहरिचेप

वाडे ॥ मिळोंवैष्णवबागडे ॥ पाझररोकडे ॥ कादूंपाषा
णामध्यें ॥ २ ॥ भावशुद्धनामावळी ॥ हर्षेनाचूंपिटूटा
ळी ॥ घालूंपायांतळीं ॥ कळीकाळयावळें ॥ ३ ॥ का
मक्रोधबंदिखानीं ॥ तुकाह्मणेंदिल्हेदोन्ही ॥ इंद्रियांचे
धणि ॥ आह्मीझालोंगोसावी ॥ ४ ॥३२४३॥
अमरतूंखरा ॥ नव्हेकैसामीदातारा ॥ १ ॥ चालजाऊं
संतांपुढें ॥ वादसांगेननिवाडे ॥ २ ॥ तुजनावरूपजर
नाहीं ॥ तरीदावमाझेंकाई ॥ ३ ॥ खेळसीतूंलीला ॥ ते
थेकायमीवेगळा ॥४॥ साचतूंलटिका ॥ तैसामीहीह्म
णेतुका ॥ ५ ॥ ॥३२४४॥
मंत्रचळापिसेंलागतें सत्वर ॥ अवद्धतेफारतरलेनामें
॥ १ ॥ अशौच्यताबाधीआणिकाअक्षरा ॥ नामनिद
सुराघेतांतरे ॥ २ ॥ रागज्ञानघातचुकतांहोयवेळ ॥ ना
मसर्वकाळशुभदायक ॥ ३ ॥ आणिकाभजनाबोलि
लानिषेध ॥ नामतेंअभेदसकळांमुखीं ॥ ४ ॥ तुकाह्म
णेतपेंघालितीधांवणी ॥ वेश्याउद्धरुनीनेलीनामें ॥
॥ ५ ॥ ॥३२४५॥
नव्हतीतेसंतकरितांकवित्व ॥ संतांचेतेआप्तनव्हतीसं
त ॥ १ ॥ येथेनाहींवेषेंसरतआडनाव ॥ निवडेघावडाव
व्हावाअंगीं ॥ २ ॥ नव्हतीतेसंतधरीतांभोंपळा ॥ करी
तांवाकळाप्रावरण ॥ ३ ॥ नव्हतीतेसंतवेदाच्यापठणें ॥
कर्मआचरणेंनव्हतीसंत ॥ ४ ॥ नव्हतीतेसंतकरीतांती
र्थाटण ॥ सेवीलीयावननव्हतीसंत ॥ ५ ॥ नव्हतीतेसं

तकरीतांकीर्तनें ॥ सांगतांपुराणेंनव्हतिसंत ॥ ६ ॥ नव्ह
तीतेसंतमाळामुद्रांचेभूषणें ॥ भस्मउधळणेंनव्हतीसं
त ॥ ७ ॥ तुकाह्मणेनाहींनिरसलासंदेह ॥ तंववरीअव
घेहेसंसारीक ॥ ८ ॥ ॥३२४६॥
हेचिदानदेगादेवा ॥ तुझाविसरनव्हावा ॥ १ ॥ गुण
गाईनआवडी ॥ हेचिमाझीसर्वजोडी ॥ २ ॥ नलगेमु
क्तिधनसंपदा ॥ संतसंगदेईसदा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेगर्भ
वासीं ॥ सुखेंघालावेंआह्मासी ॥ ४ ॥ ॥३२४७॥
भाग्यवंताहेपरवडी ॥ करितीजोडीजन्माची ॥ १ ॥ आ
पुल्यालाहोभावें ॥ जेज्याव्हावेंतेंआहे ॥ २ ॥ इच्छाभोज
नाचादाता ॥ नलगेचिंताकरावी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआ
ल्याथाप्या ॥ वस्तुबऱ्यामोलाच्या ॥ ४ ॥ ॥३२४८॥
वेंचुनियांपिंड ॥ दातादानकरीलंड ॥ १ ॥ जैसियाची
चालीवरी ॥ तैसाअंतरलादुरी ॥ २ ॥ मेलाराखेदिवस ॥
ज्यालेपणझालेंवोस ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवा ॥ लोभेंनपुरे
चीसेवा ॥ ४ ॥ ॥३२४९॥
अधिरामाझ्यामनाऐकायेकमात ॥ तूंकरिदुश्चीतनिरं
तर ॥ १ ॥ हेचिचिंताकायखावेंह्मणऊनी ॥ भलेतुजह्न
नीपक्षीराज ॥ २ ॥ पाहातेचातकनेघेभूमीजळा ॥ वरु
षेउन्हाळामेघतयां ॥ ३ ॥ सकळांयातीमध्येंठकहासो
नार ॥ त्याघरींव्यापारझारीयाचा ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेज
ळींबनींजीवयेक ॥ तयापासींलेखकायअसे ॥ ५ ॥
॥३२५०॥

कांरेनाठवीसीकृपाळुदेवासी ॥ पोसीतोजगासीयेक लातो ॥ १ ॥ बाळादूधकोणकरितोउत्पत्ति॥ वाढवी श्रीपतिसवेंदोनी॥ २ ॥ फुटतीतरुवरउष्णकाळमासीं॥ जीवनतयांसीकोणघाली ॥ ३ ॥ तेणेतुझीकायकेली नाहीचिंता॥ राहेंत्याअनंताआठऊनी ॥ ४ ॥ तुकाह्म णेज्याचेंनावविश्वंभर॥ त्याचेंनिरंतरध्यानकरी ॥ ५॥
॥ ३२५१॥

उदाराकृपाळापतीतपावना ॥ ब्रीदेंनारायणासाचतु झीं॥ १ ॥ वर्णिलासीजैसाजाणतानेणता ॥ तैसातूंअ नंतासाचहोसी॥ २॥ दैत्यांकाळभक्तांमेघःशाममूर्ति॥ चतुर्भुजहातींशंखचक्र॥ ३ ॥ कामइच्छातयांतैसाहो शिराणि॥ यशोदेच्यास्तनींपानकरी ॥ ४॥ होऊनीस कळकांहींचनहोसी ॥ तुकाह्मणेयासीवेदग्वाही॥ ५ ॥
॥ ३२५२॥

मरणमाझेंमरोनीगेलें॥मजकेलेंअमर॥१॥ठावपुसिले वुडपुसिले॥ वोसवोसलेंदेहभाव॥ २ ॥ आतांहोतागे लापुर॥ धरिलाधीरजीवनीं॥ ३ ॥तुकाह्मणेवुनादीचें॥ झालेंसाचेंउजवणें ॥ ४॥ ॥ ३२५३॥

माझेलेखींदेवमेला ॥ असोत्यालाअसेल ॥ १ ॥ गो ष्टीनकरीनावनेघे॥ गेलोंदोघेखंडोनी॥ २ ॥ स्तुतिसम वेतनिंदा ॥ केलाधंदाउदंड ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनिवांतठे लों॥ वेंचितआलोंजीवित्व॥ ४॥ ॥ ३२५४॥

लवविलीतयासवेंलवेजाती ॥ अभीमानाहातींसांपडे

ना ॥ १ ॥ भोळीवेंचेलेणेविष्णुदासांसाजे ॥ तेथेभाव
दुजेहारपती ॥ २ ॥ अर्चनवंदननवविधाभक्ति ॥ दया
क्षमाशांतितयेठाईं ॥ ३ ॥ तयेगावींनाहींदुःखाचीवस
ती ॥ अवघाचिभूतींनारायण ॥ ४ ॥ अवघेंचीजालें
सोंवळेंब्रह्मांड ॥ विटाळाचेंतोंडनदेखती ॥ ५ ॥ तुकाह्म
णेगाजेवैकुंठींसोहळा ॥ याहिभूमंडळामाजीकीर्ति ॥
॥ ६ ॥ ॥ ३२५५ ॥
पंढरीचीवारीआहेमाझेघरीं ॥ आणिकनकरींतीर्थव्र
त ॥ १ ॥ व्रतयेकादशीकरीनउपवासी ॥ गाईनअहर्नि
शींमुखींनाम ॥ २ ॥ नामविठोबाचेंघेईनमीवाचे ॥
बीजकल्पांतींचेंतुकाह्मणे ॥ ३ ॥ ॥ ३२५६ ॥
संपदासोहळानावडेमनाला ॥ करीतांकंटाळापंढरीचा
॥ १ ॥ जावेंपंढरीसीआवडीमनासी ॥ कधींयेकादशी
आषाढीहे ॥ २ ॥ तुकाह्मणेऐसाआर्तज्याचेमनीं ॥ त्या
चीचक्रपाणीवाटपाहे ॥ ३ ॥ ॥ ३२५७ ॥
कथनींपठणींकरूनीयांकाय ॥ वांचूनीरहणीवायांजा
य ॥ १ ॥ मुखींवाणीअमृतगोडी ॥ मिथ्याभूकेंचरफडी
॥ २ ॥ पीळणीपाळकरितांदगडा ॥ कायजडाहोयतें ॥
॥ ३ ॥ मधुमेळऊनीमाशी ॥ आणिकासासीपारधिया
॥ ४ ॥ धनमेळऊनीमेळविलीमाती ॥ लोभ्याहातींतेंचि
मुखीं ॥ ५ ॥ आपुलेंकेलेंआपणखाय ॥ तुकावंदीत्याचे
पाय ॥ ६ ॥ ॥ ३२५८ ॥
उमटतीवाणी ॥ वाटेनामाचीयाध्वनी ॥ १ ॥ बरेंसेवन्हे

उपकारा ॥ द्यावें द्यावें या उत्तरा ॥ २ ॥ सरळ आणि मृद ॥
कथा पाववीते ऊर्ध्व ॥ ३ ॥ गात जातो तुका ॥ हाचि उपदे
श आईका ॥ ४ ॥ ॥ ३२५९ ॥
कथाकाळींची मर्यादा ॥ सांगतों तें भावें वंदा ॥ प्रीतीनें
गोविंदा ॥ हें चि येक आवडे ॥ १ ॥ टाळ वाद्य गीत नृत्य ॥
अंतःकरण प्रेमभरित ॥ वाणितातो कीर्त ॥ तद्भावनें ले
खावा ॥ २ ॥ नये आळसें मोडूं अंग ॥ कथेकाना वडेंढुंग ॥
हेळणे चारंग ॥ दावील तो चांडाळ ॥ ३ ॥ तोंडीं विडा माने
ताठा ॥ थोरपणे घाली जेठा ॥ चित्त नेदी नामपाठा ॥ गोष्टी
लावी तो चांडाळ ॥ ४ ॥ कथे इच्छी मान ॥ दाउनीयां थो
रपण ॥ रजासंकोचन ॥ लुगडीं सांवरितो चांडाळ ॥
॥ ५ ॥ आपण बैसे बाजेवरी ॥ सामान्य हरिच्या दासां ध
री ॥ तरि तो शूळावरी ॥ वाहिजेल निश्चयें ॥ ६ ॥ येतां न
करी नमस्कार ॥ कर जोडोनीयां नम्र ॥ ब्राह्मण तां थोर ॥
आणिका खेटी तो चांडाळ ॥ ७ ॥ तुका विनवी जना ॥ क
थे नाणावे अवगुणा ॥ करा नारायणा ॥ ऋणी समर्पक
भावें ॥ ८ ॥ ॥ ३२६० ॥
कथा देवाचें हें ध्यान ॥ कथा साधन मंढण ॥ कथे ऐसें पु
ण्य ॥ आणिक नाहीं सर्वथा ॥ १ ॥ ऐसा साच खरा भा
व ॥ कथेमाजी उभा देव ॥ सकळ तीर्थें सावेव ॥ जेथे वै
ष्णव राहाती ॥ २ ॥ मंत्र स्वल्प जना ॥ उच्चारीतां वाचे
मना ॥ ह्मणउनि नारायणा ॥ क्षणें जळति महादोष ॥
॥ ३ ॥ भावें करितां कीर्तन ॥ तरे नारी आणिक जन ॥ भे

टेनारायण ॥ संदेहनाहींह्मणेतुका ॥ ४ ॥ ॥३२६१॥
कथात्रिवेणीसंगम ॥ भक्तआणिदेवनाम ॥ तेथींचेउ
त्तम॥चरणरजवंदितां ॥ १ ॥ जळतिदोषांचेडोंगर ॥
शुद्धहोतीनारीनर ॥ गातिऐकतीसादर ॥ जेपवित्रहरि
कथा ॥ २ ॥ तीर्थेंतयाठायां ॥ येतिपुनीतव्हावया ॥ पर्व
काळपायां ॥ तळींवसेवैष्णवा ॥ ३ ॥ अनुपम्यहामहि
मा ॥ नाहींद्यावयाउपमा ॥ तुकाह्मणेब्रह्मा ॥ नेणेवर्णूं
यासुखा ॥ ४ ॥ ॥३२६२॥
सांडूनीकीर्तनकरीआणिककाज ॥ नाचेननिर्लज्जतु
झ्यारंगीं ॥ १ ॥ आवडीचेआर्त पुरवींपंढरिराया ॥ शर
णतुझ्यापायांयाचिलागीं ॥ २ ॥ टाळीवाहूनीयांविठ्ठल
ह्मणेन ॥ तेणेनिवारीनभवश्रम ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवानु
पेक्षावें आह्मा ॥ न्यावेंनिजधामाआपुलीया ॥ ४ ॥
॥३२६३॥
जळतीकीर्तनें ॥ दोषपळतीलविघ्नें ॥ १ ॥ हेचिबळीवंत
गाढे ॥ आनंदकरूंदिंडीपुढें ॥ २ ॥ कलीपापाचीहीमूर्ति ॥
नामखड्गघेऊंहातीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजाऊं ॥ वळेंदमामें
हेलाऊं ॥ ४ ॥ ॥३२६४॥
यमधर्मसांगेदूतां ॥ तुह्मानाहींतेथेसत्ता ॥ जेथेहोयक
था ॥ सदाघोषनामाचा ॥ १ ॥ नकाजाऊंतयागांवा ॥
नामधारकाच्याशीवा ॥ सुदर्शनयावा ॥ घरटिफिरेभों
वती ॥ २ ॥ चक्रगदाघेउनीहरि ॥ उभाअसेत्याचेद्वारीं ॥
लक्ष्मीकामारि ॥ रिद्धिसीद्धिसहित ॥ ३ ॥ तेबळीया

शिरोमणी ॥ हरिभक्तयेमेदिनी ॥ तुकाह्मणेकानीं ॥ य
मसांगेदूतांच्या ॥ ४ ॥ ॥ ३२६५ ॥
कान्हयारेजगजेठी ॥ देईभेटीयेकवेळे ॥ १ ॥ कायमोक
लीलेंवनीं ॥ सावजांनीवेढिलें ॥ २ ॥ येथवरीहोतासं
ग ॥ अंगअंगलपविलें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपाहिलेंमागें ॥
येवढ्यावेगेंअंतरला ॥ ४ ॥ ॥ ३२६६ ॥
आपुल्याआह्मीपुसिलेंनाहीं ॥ तुजकांहींकारणें ॥ १ ॥
मागेंमागेंधांवतआलों ॥ कांहींबोलोंयासाठीं ॥ २ ॥ ब
हुत दिवसहोतेंमनीं ॥ घ्याविधणियेकांतीं ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणेउभाराहें ॥ कान्हापाहेमजकडे ॥ ४ ॥ ॥ ३२६७ ॥
धन्यबाल्याऐशानारी ॥ घरींदारींनांदती ॥ १ ॥ चोरू
नियांतुजपासीं ॥ येतीत्यासीनकळतां ॥ २ ॥ दोहींठांईं
समाधान ॥ समकठिणबहुतांची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजी
वासाठीं ॥ दुर्लभभेटीतेंदेवा ॥ ४ ॥ ॥ ३२६८ ॥
तुजवरीज्याचेंमन ॥ दरुशनदेत्याचें ॥ १ ॥ कैसाजाती
शुद्धभाव ॥ हातपावनारिती ॥ २ ॥ अवघियांचाकरु
नीमेळा ॥ तुजडोळांरोखिलें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतुजआड ॥
लपोनीकोडदावींदेवा ॥ ४ ॥ ॥ ३२६९ ॥
उदासीनापावल्यावेगीं ॥ अंगाअंगींजडलीया ॥ १ ॥
वेंटाळीलाभोंवताहरी ॥ मयोरफेरीनाचती ॥ २ ॥ म
नाआलेंकरितीचार ॥ त्याफारहायेकला ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणेनारायणीं ॥ निरंजनींमीनलिया ॥ ४ ॥ ३२७० ॥
विषमाचीशंकावाटे ॥ सारिखेंभेटेतरीसुख ॥ १ ॥ ह्मण

ऊनीचोरिलेंजना ॥ आल्यारानायेकांतीं ॥ २ ॥ दुजि
यासकळोंनये ॥ जयासोयनाहींहें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमो
कळेंमन ॥ नारायणभोगासी ॥ ४ ॥ ॥ ३२७१ ॥
आलिंगनकंठाकंठीं ॥ पडेमीठीसर्वांगें ॥ १ ॥ नघडेमागें
परतोन ॥ नारायणसंभोगीं ॥ २ ॥ वचनासीवचनमि
ळे ॥ रिघतीडोळेडोळियांत ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेअंतरध्या
नीं ॥ जीवजीवनींविराल्या ॥ ४ ॥ ॥ ३२७२ ॥
कोणीसुनाकोणीलेंकी ॥ कोणीयेकीसंतता ॥ १ ॥ अ
वघीयांचीजगनिंदे ॥ झालीधींदसारिखी ॥ २ ॥ अव
घ्याअवघ्याचोरा ॥ विनावरामायबापा ॥ ३ ॥ तुकाह्म
णेकरासेवा ॥ आलेंजीवावरतरी ॥ ४ ॥ ॥ ३२७३ ॥
येथीलजेयेकघडी ॥ तयेजोडीपारनाहीं ॥ १ ॥ कीती
त्याचासासुरवास ॥ कैंचारसहातेथे ॥ २ ॥ अवघेदिव
सगेलेकामा ॥ नाहींजन्माखंडण ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतर
त्याजनी ॥ सोडाझणीकान्होबा ॥ ४ ॥ ॥ ३२७४ ॥
चिंतानाहींगांवींविष्णुदासाचीये ॥ घोषजयजयकार
करितीसदा ॥ १ ॥ नारायणाघरींसांठविलेंधन ॥ अव
घेंचिवाणतयापोटीं ॥ २ ॥ सवंगसकळांपुरेधणीवरी ॥
सेवावयानारीनरबाळा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेणेंआनंदीं
आनंदु ॥ गोविंदेंगोविंदुपिकविला ॥ ४ ॥ ॥ ३२७५ ॥
करतीतयालावेवसावआहे ॥ येथेव्हारेसाद्ययेकायेक
॥ १ ॥ गातांआइकतांसमानचिघडे ॥ लाभेंलाभजो
डेविशेषता ॥ २ ॥ प्रेमाचेंभरतेंभातेंघ्यावें अंगीं ॥ नटेटा

ळीरंगींशूरत्वेंसी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबहुजन्माचेंखंडण ॥
होईलहाशीणनिवारूनी ॥ ४ ॥ ॥३२७६॥

स्वामीचे अभंगांवर ॥ सालोमालो आपलें नाव
घालीत होते त्यास तेव्हां अभंग केले ते.

नाहींघाटावेंलागत ॥ येकाशितेंकळेभात ॥ १ ॥ क्षीरनि
वडीतेंपाणी॥चोचीहंसाचीयेआणी ॥ २ ॥ आंगडेंफाडो
निघोंगडेंकरी ॥ अवकळातयेपरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकण
भुशींनिवडेकैचाशीण ॥ ४ ॥ ॥३२७७॥

सालोमालोहरिचेदास ॥ त्यांनींकेलाअवघानाश ॥ १ ॥
अवघेंबचमंगळकेले ॥ ह्मणतीयेकाचेआपुले ॥ २ ॥
मोडूनसंतांचींवचनें ॥ करितीआपणयाभूषणें ॥ ३ ॥
तुकाह्मणेकवी ॥ जगामधींरुढदावी ॥ ४ ॥ ३२७८ ॥

जयाचेअलंकार ॥ बुडवोनीहोतीचोर ॥ १ ॥ त्याशीता
डणाचीपूजा ॥ योगघडेबऱ्यावोजा ॥ २ ॥ अभिलाषा
चासुखें ॥ अंतींहोतींकाळींमुखें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेचोरा ॥
होयभूषणमातेरा ॥ ४ ॥ ॥३२७९॥

कणभुसाचेआधारें ॥ परतेनिवडितांबरें ॥ १ ॥ कायघों
गालिपाधाणी ॥ ताकामध्येंघाटीलोणी ॥ २ ॥ सुयणी
पुढेंचेटा ॥ कायलपवीसीचाटा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेज्ञान ॥
दिमाखाचीभणभण ॥ ४ ॥ ॥३२८०॥

विकेलतेथेविका ॥ मातीनावठेऊनिचुका ॥ १ ॥ हातो
निवाड्याचाठाव ॥ खऱ्याखोट्यानिवडीभाव ॥ २ ॥
गरवारेचाहाविधी ॥ पोटवाढवीलेंचिंधी ॥ ३ ॥ लाड

जाणवीले ॥ तुकासाचआणिकल्हे ॥ ४ ॥ ३२८१ ॥
विषयीअधमा ॥ त्यासीआह्माशिवोंनये ॥ १ ॥ देवतेथू
नीनिराळा ॥ असेनिष्कामवेगळा ॥ २ ॥ वासनेचिगुं
ती ॥ तेथेकेंचिब्रह्मस्थिती ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेअसादेहीं ॥
येथेनाहींजमेति ॥ ४ ॥ ॥ ३२८२ ॥
नमितोंयादेवा ॥ माझीयेकेठाईसेवा ॥ १ ॥ गुणअवगु
णीनिवाडा ॥ ह्मैसह्मैसरेडारेडा ॥ २ ॥ जनींजनार्दन ॥
साक्षीत्यासीलोटांगण ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेखडे ॥ निवडूंद
ळणेघडघडे ॥ ४ ॥ ॥ ३२८३ ॥
कालऊनिविष ॥ केलाअमृताचानाश ॥ १ ॥ ऐशाअ
भाग्याच्याबुद्धी ॥ सत्यलोपीनाहींशुद्धी ॥ २ ॥ नाकका
पुनिलावीसोने ॥ कोणअळंकारतेणे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
बावी ॥ मोडुनिमदारबांधावी ॥ ४ ॥ ॥ ३२८४ ॥
जीवजीतीजीवनासंगें ॥ मत्स्यामरणत्यावियोगें ॥ १ ॥
जयाचित्तींजैसाभाव ॥ तयाजवळींतैसादेव ॥ २ ॥ स
कळांपडियेभानु ॥ परित्याकमळाचेंजीवनु ॥ ३ ॥ तु
काह्मणेमाता ॥ वाहेतान्हुल्याचीचिंता ॥ ४ ॥ ३२८५ ॥
मुंगियाच्याघराकोणजायमूळ ॥ देखोनियांगूळधांव
घाली ॥ १ ॥ याचकाविणेकायखोळंबलादाता ॥ तो
चिधांवेहीताआपुलिया ॥ २ ॥ उदकअन्नह्मणेकायम
जखाय ॥ भुकेलातोजायचोजवीत ॥ ३ ॥ व्याधीपी
डीलातोधांवेवैद्याचीयाघरा ॥ दुःखाच्यापरिहाराआपु
लीया ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेजयाआपुलेंस्वहीत ॥ करणेतो

चिप्रीतधरीकथे ॥ ५ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ३२८६ ॥
जन्मांतरींचापरीटनाहावी ॥ जातीठावील्यानेते ॥ १ ॥
वाखरजैसाचरचरीं ॥ तोंडऊरीसवंदणी ॥ २ ॥ पूर्वज
न्मींशिखासूत्र ॥ मळमूत्रअंतरीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेक
रितीनिंदा ॥ धुवटधंदापुढिलाचा ॥ ४ ॥ ॥ ३२८७ ॥
नामदुषीत्याचेंनकोदरुशन ॥ विषतेंवचनवाटेमज ॥
॥ १ ॥ अमंगळवाणीनायकावीकानीं ॥ निंदेचीपोहणी
उठेतेथे ॥ २ ॥ कायसाचालाभत्याचियेवचनीं ॥ कोण
त्यापुराणींदिल्हीग्वाही ॥ ३ ॥ कायआडलाऊंत्याची
यातोंडासी ॥ आतांयाजीभेसीकायकरूं ॥ ४ ॥ तुकाह्म
णेसंतनमानितीत्यास ॥ घेऊंपाहेग्रासयमदूत ॥ ५ ॥
॥ ३२८८ ॥
येऊनीनरदेहाझांकतीलडोळे ॥ बळेंचिआंधळेहोतीलो
क ॥ १ ॥ उजेडासरसीनचलतीवाट ॥ पुढीलबोभाट
जाणोनीयां ॥ २ ॥ बहुफेरेआलेसोसोनिवोळसा ॥ पुढें
नाहींऐसालाभमग ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजाऊंसादावीतवा
टे ॥ भेटेतरिभेटेकोण्हीतरी ॥ ४ ॥ ॥ ३२८९ ॥
नव्हेजाखाईजोखाई ॥ मायराणीमेसाबाई ॥ १ ॥ ब
ळियामाझापंढरिराव ॥ जोहादेवाचाहीदेव ॥ २ ॥ चं
डिमुंडीशक्ति ॥ मद्यमांसजेभक्षिती ॥ ३ ॥ भैरवखंडेरा
व ॥ रोटिसुटिसाठींदेव ॥ ४ ॥ गणपतीविक्राळ ॥ लाडु
मोदकांचाकाळ ॥ ५ ॥ मुंजाह्मैसासुरें ॥ हेतोकोणले
खीपोरें ॥ ६ ॥ वेताळभेताळें ॥ जळोंत्यांचेतोंडकाळें ॥ ७ ॥

तुकाह्मणेचित्तीं॥धरारखुमाईचापती ॥ ८ ॥ ३२९० ॥
पडतांजडभारी ॥ दासींआठवावाहरी ॥ १ ॥ मगतो
होऊंनेदीशीण ॥ आडघालीसुदर्शन ॥ २ ॥ हरिनामा
च्याचिंतनें ॥ बारावाटापळतीविघ्नें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेप्रा
ण ॥ करादेवासीअर्पण ॥ ४ ॥ ॥ ३२९१ ॥
मायेंमोकलिलेंकोठेजावेंबाळें ॥ आपुलीयाबळेंनवचे
ते ॥ १ ॥ रुसोनीयांपळेसांडोनीयांताट ॥ मागेंपाहेवा
टयावेंऐसें ॥ २ ॥ भांडवलआह्माआळीकरावीहे ॥ आ
पणचिमायेधांवसील ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआळीकरुनी
यांनिकी ॥ देसीलभातुकीबुझाऊनी ॥ ४ ॥ ॥ ३२९२ ॥
नागरेगोडबाळरूप ॥ तेंस्वरूपकाळींचें ॥ १ ॥ गाईगो
पाळांच्यासंगे ॥ आलेलागेपुंडलीका ॥ २ ॥ तेंहेंध्यान
दिगंबर ॥ कटींकरमीरवती ॥ ३ ॥ नेणपणेउगेचिउभे ॥
भक्तिलोभेंराहिले ॥ ४ ॥ नेणेवरदळाचामान ॥ विटेच
रणसमउभे ॥ ५ ॥ सहजकटावरीहात ॥ दहींभातशिदो
री ॥ ६ ॥ मोहरिपावागाजिवापाठी ॥ धरिलीकाठीज्या
काळें ॥ ७ ॥ रम्यस्थळचंद्रभागा ॥ पांडुरंगाक्रीडेसी ॥ ८ ॥
भीमादक्षिणमूखवाहे ॥ दृष्टिपाहेसमोर ॥ ९ ॥ तारावें
सेंमूढलोकां ॥ दिधलीभाकापुंडलिका ॥ १० ॥ तुकाह्म
णेवैकुंठवासी ॥ भक्तांपासींराहीला ॥ ११ ॥ ३२९३ ॥
विठ्ठलनामाचाज्यानाहिविश्वास ॥ तोवसेउदासनर्का
मध्यें ॥ १ ॥ तयासीबोलतांहोईलविटाळ ॥ नवजाय
तोजळेंस्नानकरितां ॥ २ ॥ विठ्ठलनामाचीज्यानाहीं

आवडी ॥ त्याचीकाळघडीलेखीताहे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
मजविठोबाचीआण ॥ जरीप्रतिवचनकरीनत्यासी ॥
॥ ४ ॥ ॥ ३२९४ ॥
तयाघडलेसकळनेम ॥ मुखींविठोबाचेंनाम ॥ १ ॥ कां
हींनलगेशीणावें ॥ आणिकवेगळीयाभावें ॥ २ ॥ वा
चेउच्चारोन ॥ रामकृष्णगोविंद ॥ ३ ॥ फळपावालअव
लीळा ॥ भोगावैकुंठसोहळा ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेत्याच्याना
वें ॥ तोचिहोईजेस्वभावें ॥ ५ ॥ ॥ ३२९५ ॥
पुराणप्रसिद्धसीमा ॥ नामतारकमहीमा ॥ १ ॥ मागें
जाळीमहादोष ॥ पुढेंनाहींगर्भवास ॥ २ ॥ जेनिंदीले
शास्त्रें ॥ वंद्यझालेनाममात्रें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऐसा ॥ त्रि
भुवनींनामठसा ॥ ४ ॥ ॥ ३२९६ ॥
नामघेतांनलगेमोल ॥ नाममंत्रनाहींखोल ॥ १ ॥ दों
चिअक्षरांचेंकाम ॥ उच्चारावारामराम ॥ २ ॥ नाहींवर्ण
धर्मयाती ॥ नामेंअवघेंचीतरती ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनाम ॥
चैतन्यहेंनिजधाम ॥ ४ ॥ ॥ ३२९७ ॥
नामघेतांवायांगेला ॥ ऐसाकोणेआयकिला ॥ १ ॥
सांगाविनवितोंतुह्मासी ॥ संतमहंतसिद्धऋषी ॥ २ ॥
नामेंतरलानाहींकोण ॥ ऐसाद्यावानिवडून ॥ ३ ॥ सल
गीच्याउत्तरा ॥ तुकाह्मणेक्षमाकरा ॥ ४ ॥ ॥ ३२९८ ॥
फुकाचेंतेंलुटासार ॥ व्हारेअभारसदैव ॥ १ ॥ नाहींगर्भ
वासपुढती ॥ डोंगरजळतीदोषांचे ॥ २ ॥ नामेंतरला
नाहींकोण ॥ ऐसाद्यावानिवडुन ॥ ३ ॥ उदंडभावेंउदं

ङघ्यावें ॥ नामगावें आवडी ॥ ४॥ तुकाह्मणे घरींच्याघ
रीं ॥ देशउरीनशीणीजे ॥ ५ ॥ ॥ ३२९९ ॥
इतुलेंकरींदेवाऐकेंहेंवचन॥ समूळअभिमानजाळींमा
झा ॥ १ ॥ इतुलेंकरींदेवा आईकेंहगोष्टी॥सर्वसमदृष्टीतु
जदेखें॥ २ ॥ इतुलेंकरींदेवाविनवीतोंतुज ॥ संतचरण
रजवंदींमाथा ॥३॥ इतुलेंकरीदेवादेऐकेंहेचिमात॥ह्नद
ईपंढरीनाथदिवसरात्री ॥ ४ ॥ भलतीयाभावेंतारींपंढ
रीनाथा ॥ तुकाह्मणे आतांशरण आलों॥ ५॥ ३३०० ॥
तुझादासऐसेंह्मणतीलोकपाळ ॥ ह्मणऊनिसांभाळक
रींमाझा ॥ १ ॥ अनाथांचानाथपतीतपावन ॥ हेंआ
तांजतनकरीनाम ॥ २॥ माझेगुणदोषपाहातांनलगेअं
त ॥ असेमाझेंचित्तमजग्वाही ॥ ३ ॥ नेणोतुझीकैसी
करावीतेसेवा ॥ जाणसीतूंदेवा अंतरींचें ॥ ४ ॥ तुकाह्म
णेतूंयाकृपेचाहासिंधु ॥ तोडींभवबंधुमाझादेवा ॥ ५॥
॥ ३३०१ ॥
जाणावेंतेंकायनेणावेंतेंकाय ॥ ध्यावेतुझेपायहेंचिसा
र ॥ १ ॥ करावेंतेंकायनकरावेंतेंकाय ॥ ध्यावेतुझेपाय
हेंचिसार ॥ २ ॥ बोलावेंतेंकायनबोलावेंतेंकाय ॥ ध्या
वेतुझेपायहेंचिसार ॥ ३॥ जावेंतेंकोठेनजावेंतें आतां ॥
वरवें आठवीतांनामतुझें ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेतूंचिकरीसीतें
सोपें॥पुण्यहोतीपापें आमुच्यामतें ॥ ३ ॥ ॥ ३३०२ ॥
नकोब्रह्मज्ञान आत्मस्थितीभाव ॥ मीभक्ततूंदेवऐसेंक
रीं ॥ १ ॥ दावींरूपमजगोपिकारमणा ॥ठेऊंदेचरणाव

रीमाथा ॥ २ ॥ पाहोनीश्रीमुखदेईनआलिंगन ॥ जीवें
निंबलोणउतरीन ॥ ३ ॥ पुसतांसांगेनहितगुजमात ॥
बैसोनीयेकांतसुखगोष्टी ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेयासीनला
वींउशीर ॥ माझें अभ्यंतरजाणोनियां ॥ ५ ॥ ३३०३ ॥
मागेंशरणागततारीलेबहुत ॥ ह्मणतां दीनानाथतुजदे
वा ॥ १ ॥ पाहीलेअपराधनाहींयातीकूळ ॥ तारीलाअ
जामीळगणिकाभिल्ली ॥ २ ॥ अढळपदींबाळबैसवी
लाधुरु ॥ क्षीराचासागरुउपमन्यु ॥ ३ ॥ गजेंद्रपशुनाडी
लाजळचरें ॥ भवसिंधूपारउतरीला ॥ ४ ॥ प्रल्हादअग्नीं
तराखीलाजळांत ॥ विषाचेंअमृततुझ्यानामें ॥ ५ ॥ पां
डवांसंकटपडतांजडभारी ॥ त्यांचातूंकैवारीनारायणा
॥ ६ ॥ तुकाह्मणेतूयाअनाथांचानाथ ॥ ऐकोनियांमा
तशरणआलों ॥ ७ ॥ ॥ ३३०४ ॥
तुझाशरणागतझालोंमीअंकीत ॥ करींमाझेंहितपांडूरं
गा ॥ १ ॥ पतितपावनतुझीब्रीदावळी ॥ तेआतांसांभा
ळींमायबापा ॥ २ ॥ अनाथांचानाथबोलतीतेसंत ॥
ऐकोनियांमातविश्वासलों ॥ ३ ॥ नकरावीनिराशनध
रावेउदास ॥ देईयाचकासकृपादान ॥ ४ ॥ तुकाह्मणे
मीतोंपातकाचीराशी ॥ देईपायांपासींठावदेवा ॥
॥ ५ ॥ ॥ ३३०५ ॥
सर्वस्वाचात्यागतोसदांसोंवळा ॥ नलिंपेविटाळाअ
ग्नीजैसा ॥ १ ॥ सत्यवादीकरीसंसारसकळ ॥ अलिप्त
तेंकमळजळींजैसें ॥ २ ॥ घडेज्याउपकारभूतांचीतेद

या॥ आत्मस्थितीतयाअंगींवसे ॥ ३॥ नबोलेगुणदो षनाईकेजोकानीं॥ वर्तोनीतोजनींजनार्दन ॥ ४ ॥ तु काह्मणेवर्मजाणितल्यावीण ॥ पावेकरितांशीणसां डिमांडी॥ ५॥

॥३३०६॥

कुळधर्मज्ञानकुळधर्मसाधन ॥ कुळधर्मेनिधानहातीं चढे ॥ १ ॥ कुळधर्मेंगतिकुळधर्मेंभक्ति ॥ कुळधर्मवि श्रांतीपाववील ॥ २॥ कुळधर्मेंदयाकुळधर्मेंउपकार॥ कुळधर्मसारसाधनाचें॥ ३ ॥ कुळधर्मेंमहत्वकुळधर्मे मान॥ कुधळर्मपावनपरलोकींचे ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेकु ळधर्मदावीदेव॥ यथाविधभावजरीहोय॥ ५॥

॥३३०७॥

पुण्यपरोपकारपापतेंपरपीडा ॥ आणिकनाहींजोडा दुजायासी॥ १ ॥ सत्यतोचिधर्मअसत्यतेंअकर्म ॥ आणिकहेंवर्मनाहींदुजें॥ २ ॥ गतितेंचिमुखींनामाचें स्मरण॥ अधोगतिजाणविन्मुखता॥ ३ ॥ संतांचासं गतोचिस्वर्गवास॥ नर्कतोउदासअनर्गळा ॥ ४ ॥ तु काह्मणेउघडेआहेहीतघात ॥ जयाजेंउचितकरातैसें ॥५॥

॥३३०८॥

नवजेवायांकांहींऐकतांहरिकथा ॥ आपणकरितांवा यांनवजे ॥ १ ॥ नवजेवायांकांहींदेऊळासीजातां ॥ देवासीपूजीतांनवजेवायां ॥ २ ॥ नवजेवायांकांहीं केलियासीतीर्था॥ अथवाकांव्रतावायांनवजे॥ ३॥न वजेवायांझालेंसंतांचेंदर्शन ॥ शुद्धआचरणवायांन

वजे ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेभावअसतांनसतां ॥ सायासक
रितांवायांनवजे ॥ ५ ॥ ॥ ३३०९ ॥
चित्तींधरीनमीपाउलेंसकुमार ॥ सकळांविढारसंपत्ती
चें ॥ १ ॥ कंठींधरीनामअमृताचीवल्ली ॥ होईलराहीली
शीतळतनु ॥ २ ॥ पाहीनश्रीमुखसुंदरसाजीरें ॥ सक
ळांआगरलावण्याचे ॥ ३ ॥ करीनअंगसंगबाळका
चेपरी ॥ बैसेनतोंवरीनुतरेकडिये ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेहाची
केलातैसाहोय ॥ धरिलीमनेंसोयविठोबाची ॥ ५ ॥
॥ ३३१० ॥
बाळमातेपाशींसांगेतान्हभूक ॥ उपायाचेंदुःखकाय
जाणे ॥ १ ॥ तयापरीकरीपाळणहेंमाझें ॥ घेवोनीयां
वोझेंसकळही ॥ २ ॥ कासयागुणदोषआणसीलमना ॥
सर्वनारायणाअपराधी ॥ ३ ॥ शेवाहीनदीनपातकाची
राशी ॥ आतांविचारीसीकायऐसें ॥ ४ ॥ जेणेंकाळेपा
ईअनुसरलेंचित्त ॥ निर्धारेंहेंहीतझालेंऐसें ॥ ५ ॥ तुका
ह्मणेतुह्मीतारीलेंबहुतां ॥ माझीकांहींचिंताअसोंदेवा
॥ ६ ॥ ॥ ३३११ ॥
जीवनावांचूनीतळमळीमासा ॥ प्रकारहातैसाहोतोजी
वा ॥ १ ॥ नयेपडेहेंझालेंभूमिगतधन ॥ चरफडीमनतया
परी ॥ २ ॥ मातेचावियोगझालीयाबाळका ॥ तोचिकळ
वळाजाणेदेवा ॥ ३ ॥ सांगावेतेकीतीतुह्मासीप्रकार ॥
सकळांचेंसारपायदावी ॥ ४ ॥ येचिचिंतेमाझेंकरपलें
भीतर ॥ कांनेणोवीसरपडिलामाझा ॥ ५ ॥ तुकाह्मणे

तूंहें जाणसीसकळ ॥ यापरीकृपाळहोसीदेवा ॥ ६ ॥
॥ ३३१२ ॥

शरणआलेत्यांसीनदावीहेपाठी ॥ ऐकाजगजेठीविज्ञापना ॥ १ ॥ आळवीतांतयाउत्तरझडकरी ॥ द्यावेंपरिहरीविज्ञापना ॥ २ ॥ गुंजीयाचेंतुवांकरावेंधांवणे ॥ विनंतीनारायणेपरिसावीहे ॥ ३ ॥ भागलियाचातूंहोईरेवीसावा ॥ परिसावीकेशवाविज्ञापना ॥ ४ ॥ अंकीताचाभारवागवावामाथा ॥ परीसावीअनंताविज्ञापना ॥ ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेआह्माविसरतोदेवा ॥ परिसावीकेशवाविज्ञापना ॥ ६ ॥ ॥ ३३१३ ॥

कोणआह्मापुसेशीणलेभागले ॥ तुजवीणउगलेपांडुरंगा ॥ १ ॥ कोणापाशींआह्मीसांगोंसुखदुःख ॥ कोणतान्हभूकनिवारील ॥ २ ॥ कोणयातापाचाकरीलपरिहार ॥ उतरीलपारकोणदूजें ॥ ३ ॥ कोणापेंइच्छेचेंदेईलभातुकें ॥ कोणकवतुकेंबुझावील ॥ ४ ॥ कोणावरीआह्मीकरावीहेसत्ता ॥ होईलसाहाताकोणदुजा ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेअगास्वामीसर्वजाणा ॥ दंडवतचरणातुमच्यादेवा ॥ ६ ॥ ॥ ३३१४ ॥

प्रीतीनाहींरायावर्जीलीतेकांता ॥ परीतीचीसत्ताजगावरी ॥ १ ॥ तैसेदंभींझालोंतरीतुझेभक्त ॥ वासयमदूतनपाहाती ॥ २ ॥ राजीयाचापुत्रअपराधीदेखा ॥ तोकायआणिकांदंडवेल ॥ ३ ॥ बाहातरखोडीघोडादेवमणीकंठीं ॥ तैसामीजगजेठीह्मणेतुका ॥ ४ ॥ ॥ ३३१५ ॥

करावाउद्धारकिंवाघ्यावीहारी ॥ येकाबोलास्थीरींरा
हेंदेवा ॥ १ ॥ निराशेनेंमाझाहोईलसंदेह ॥ अवघेंचि
आहेमूळपाई ॥ २ ॥ राहीलेंडिंकोनीकांहींचनकळे॥को
ण्यानेणोकाळेंउदयभाग्य ॥ ३॥ तुकाह्मणेचदुउद्वेगला
जीव ॥ भाकीतसेंकीवदेवराया ॥ ४ ॥ ॥ ३३१६ ॥
आलीयाभोगाशीअसावेंसादर ॥ देवावरीभारघालो
नीयां ॥ १ ॥ मगतोकृपासिंधुनिवारीलसांकडें ॥ येर
तेंबापुडेंकायरंक ॥ २ ॥ भयाचीयापोटींदुःखाचीयारा
शी॥शरणदेवासीजातांभले ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनव्हेका
यत्याकरीतां ॥ चिंतावातोआतांविश्वंभर ॥ ४ ॥
॥ ३३१७ ॥
भोगतोनघडेसंचितावांचूनी ॥ करावेंतेंमनींसमाधा
न ॥ १ ॥ ह्मणऊनीमनींमानूंनयेखेदु ॥ ह्मणावागोविं
दुवेळोवेळां ॥ २ ॥ आणिकरुसावेंनलगेबहुतां ॥ आ
पुल्यासंचीतावांचूनीया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभारघातलीया
वरी ॥ होईलकैवारीनारायण ॥ ४ ॥ ॥ ३३१८ ॥
निरवैरव्हावेंसर्वभूतांसवें ॥ साधनबरवेंहेंचियेक ॥ १ ॥
तरीचअंगीकारकरीलनारायण ॥ बडबडतोंशीणयेणे
वीण ॥ २ ॥ सोयरेपिशुनसमानचिघडे ॥ चित्तपरवोढे
उपकारी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेचित्तझालीयानिर्मळ ॥ तरी
चसकळकेलेंहोय ॥ ४ ॥ ॥ ३३१९ ॥
दिल्हीचालवाचा ॥ क्षयमागील्यापापाचा ॥ १ ॥ रिद्धी
सिद्धीयेतीघरा ॥ त्याचाकरीतीपसारा ॥ २ ॥ मानदंभा

साठीं॥पडेदेवासवेंतुटी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमेवा॥ केंचा
वेटींच्यानिदैंवा॥ ४॥ ॥३३२०॥
तापल्यावांचूननव्हेअलंकार ॥ पीडुनीयांसारउरलेंतें
॥ १ ॥ मगकदाकाळींनव्हेशुद्धजाती ॥ नाशशत्रुहोती
मित्रतेची॥ २ ॥ केलीवरबरेंभोगूंघावेंभोगा ॥ फार्सी
लेतेसेगाहातींसुटे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमनकरावेंपाठळ ॥
साहवेचिजाळसीजेवरी॥ ४॥ ॥३३२१॥
पाठेळकरितांनसाहावेवारा ॥ साहिलीयाढोरागोणी
चाले ॥ १ ॥ आपणाआपणहेचिकसवटी ॥ हर्षामर्ष
पोटींविरोंघावें॥२॥ नवनीततोंवरिकडकडीतलोणी॥
निश्चळहोऊनीराहेमग॥३॥तुकाह्मणेजरीतगेटाकीघा
या॥ त्याच्यापडेपायांजनमग॥ ४॥ ॥३३२२॥
कावळियानाहींदयाउपकार॥ काळीमाअंतरविटाळ
से॥ १ ॥ तैसेकुधनाचेजीवेंअमंगळ ॥ घाणेरीवोंगळ
वदेवाणी॥ २ ॥ कडुभोंपळ्याचाउपचारेंपाक ॥ सेवी
ल्यातिडीककपाळासी॥ ३॥ तुकाह्मणेविषसांडूंनयेसा
प॥ आदरेंतेंपापत्याचेठाईं॥ ४॥ ॥३३२३॥
लाभखरानयेतुटी ॥ नाहींअडखळाभेटी ॥ १ ॥ जाये
अवघीयादेशा॥ येथेसंचलासीतैसा॥ २ ॥ नलगेपार
खी॥ अवघींसंकटेंसारिखीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबोळे॥ रू
पेंभुलवीलेडोळे॥ ४॥ ॥३३२४॥
नकोआतांपुसोंकांहीं॥ लवलाहींउसंती॥ १ ॥ जायवे
गींपंढरपुरा॥ तोसोयरादीनांचा ॥ २ ॥ वचनाचानक

रींगोवा ॥ रिघेंदेवाशरण ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकृपावंता ॥ बहुचिंतादीनांची॥४॥ ॥३३२५॥

बुद्धिहीनजडजीवा॥नकोदेवाउपेक्षुं॥१॥परिसावीविज्ञापना॥आह्मादीनादासांची॥ २॥चिंतुनीयांआलेपाय॥त्यासीकायवंचना ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपुरुषोत्तमा ॥ करींक्षमाअपराध ॥ ४ ॥ ॥३३२६॥

ह्मणऊनिकाकुळती ॥ येतोंपुढतोंपुढती ॥ तुमचियेहातीं॥कमळापतीभांडार॥१॥फेडूंआलेतोदरिद्र॥ तरी नलगेचिऊसीर॥पुरेअभयकर॥ठाईठावरंकासी॥२॥ कोठेनघालीधांव॥याजसाठींत्यजिलीहाव॥ घेऊंनेदीवाव ॥ मनाकेलाविरोध ॥ ३ ॥ कारणाच्यागुणे ॥ वेळकाळतोहीनेणे ॥ तुमच्याकीर्तनें॥ तुकाआह्माजागवी ॥४॥ ॥३३२७॥

बहुनावेंठेवीलीस्तुतीच्याआवडी ॥ बहुतयागोडीआलीरसा॥ १ ॥ बहुसोसेंसेवनकेलेंबहुवस ॥ बहुआलादिवसगोमट्याचा ॥ २॥ बहुतांपुरलाबहुतांउरला ॥ बहुतांचाकेलाबहुनट॥ ३ ॥ बहुतुकाजालानिकटआवृत्ति॥बहुकाकुळतीयेवोनीयां॥ ४॥ ॥३३२८॥

इहलोकींआह्मावस्तीचेंतेंपेणे॥ उपासिनतेणेदेहभावी ॥ १ ॥ करायापुरतेंकारणमारगीं ॥ उल्लंघूनीवेगींजावेंस्थळा ॥ २॥ सोंगसंपादणीचालवितांवेव्हार॥ अत्यंतआदरनाहींगावा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवेचलावीलासंचिता॥होईलतोदेतांलाभकोणा॥ ४॥ ॥ ३३२९॥

रोजकीर्दजमाधरूनीसकळ ॥ खतावीलकाळवराव
वरी ॥ १ ॥ नाहींहोतझाडापापाचेलिगाड ॥ हुजुरा
तीगोडसेवारुजू ॥ २ ॥ चोरासाठींरदबलीअट्टाहास ॥
जळोंजीणेदासचहुतांचे ॥ ३ ॥ सावधानतुकानिर्भर
मानसीं ॥ लागझाड्यापासींगुंफोनेणे ॥ ४ ॥ ३३३० ॥
त्रिविधकर्मांचेवेगळालेभाव ॥ निवडुनिठावदाखवी
ले ॥ १ ॥ आलीयाचाझाडाराहिल्याचाठाव ॥ सुखतो
गौरवसंतांअंगीं ॥ २ ॥ हिशेवेंआलेतेसकळांप्रमाण
तेथेनाहींआनचालोंयेत ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनाहींपापपुण्य
खंती ॥ झाड्याचीहुजतीहातींआली ॥ ४ ॥ ३३३१ ॥
साकरेचेंनामघेतांकळेगोडी ॥ तैसीआह्माजोडीवैष्ण
वांची ॥ १ ॥ मोक्षगांठीअसेठेवीलाबांधोनी ॥ सोस
तोभजनींआवडीचा ॥ २ ॥ भोजनाचिंचितामायवाहे
बाळा ॥ आह्मातरीखेळावरीचित्त ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
आह्मीदेहउपकारें ॥ गाऊंनिरंतरनाचोंलागों ॥ ४ ॥
॥ ३३३२ ॥
सुखेघेऊंजन्मांतरें ॥ येकबरेंइहलोकीं ॥ १ ॥ पंढरीचा
वारकरी ॥ होतांथोरीजोडीहे ॥ २ ॥ हेंतोआलेंअनु
भवा ॥ पाहावेंजीवावरुनी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकेलात्या
ग ॥ सर्वसंगह्मणऊनी ॥ ४ ॥ ॥ ३३३३ ॥
करूंजातांसंनिधान ॥ क्षणेजनपालटे ॥ १ ॥ आतां
गोमटेंतेपाय ॥ तुझेमायविठ्ठले ॥ २ ॥ हरिदासांचास
मागम ॥ अंगींप्रेमविसावे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहेंचिमन ॥

इच्छादानमागतसे ॥ ४ ॥ ॥ ३३३४ ॥
क्षीरमागेतयारायतेंचिवाढी ॥ पाधानिगधडीऐशाना
वा ॥ १ ॥ समयोजाणासमयोजाणा ॥ भलतेंनाणाभल
तेथे ॥ २ ॥ मंगळवाणीवदवीअमंगळी ॥ अशुभवोंग
ळीशोभनाते ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनेणेसमयोठायाठाव ॥
राहाडितेवावनरकाडी ॥ ४ ॥ ॥ ३३३५ ॥
विंचापीढीनांगी ॥ ज्याचादोषत्याचेअंगीं ॥ १ ॥ केला
पाहिजेविचार ॥ मनमित्रदावेदार ॥ २ ॥ मधुराउत्तरीं ॥
रावाखेळेउरावरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेरेडा ॥ सुखेजातीऐ
शापीडा ॥ ४ ॥ ॥ ३३३६ ॥
तीर्थांचियापक्षास्थळींवाढेधर्म ॥ जाणावेंतेंवर्मबहु
पुण्य ॥ १ ॥ बहुवरीऐसीभाविकांचीजोडी ॥ काळनाहीं
घडीजातवायां ॥ २ ॥ करूनीचिंतनकरवावेंआणिका ॥
तोयाझालालोकांनावजगीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऐसेपरउ
पकारीत्याच्यापायांवरीडोईमाझी ॥ ४ ॥ ३३३७ ॥
भयाचीतोआह्माचित्तीं ॥ राहोखंतीशकेना ॥ १ ॥ स
मर्पीलोंजीवेंभावें ॥ कशाभ्यांवेंकारणा ॥ २ ॥ करीनतें
कवतुकें ॥ अवघेंनिकेंशोभलें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमापभ
रूं ॥ दिवससारूंकौतुकें ॥ ४ ॥ ॥ ३३३८ ॥
पाचारीतांपावे ॥ ऐसीठाईचीहेसवें ॥ १ ॥ बोलेकरुणा
वचनीं ॥ करीकृपालाबीस्तनीं ॥ २ ॥ जाणेकळवळा ॥
भावंसिद्धीचाजिव्हाळा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनामें ॥ मागे
मागेधांवेप्रेमें ॥ ४ ॥ ॥ ३३३९ ॥

कांजीमाझेजीवीं ॥ आळसठेवीलागोसावी ॥ १ ॥ ये
व्हडाघातआणिककाय ॥ चिंतनासीअंतराय ॥ २ ॥
देहआत्मावंदी ॥ केलाघातहेकुबुद्धी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेम
न ॥ कळवळीवाटेशीण ॥ ४ ॥ ॥ ३३४० ॥
दर्शनाचेआर्तजीवा ॥ बहुदेवाराहिले ॥ १ ॥ आतांजा
णसीतेंकरीं ॥ विश्वंभरीकायउणे ॥ २ ॥ येथेजरीउरे
चिंता ॥ कोणदातायाहुनी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजाणवलें ॥
आह्माभलेयेवढेच ॥ ४ ॥ ॥ ३३४१ ॥
बैसेपाठमोरी ॥ मनावाटेतैसेंकरी ॥ १ ॥ परितूंजाणसी
आवडी ॥ बाळाबहुतांचीपरवडी ॥ २ ॥ आपुलाल्याइ
छा ॥ मागोंजयाव्हावें जैसा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआई ॥ न
व्हसीउदासविठाई ॥ ४ ॥ ॥ ३३४२ ॥
विश्वंभरवोळे ॥ बहुतहातकानडोळे ॥ १ ॥ जेथेअसोते
थेदेखों ॥ मागितलेंतेंआईकों ॥ २ ॥ जेंजेंवाटेगोड ॥ तें
तेंपुरवीतोकोड ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभेटी ॥ कांहींपडोनेदि
तुटी ॥ ४ ॥ ॥ ३३४३ ॥
दाटेकंठलागेडोळियांपाझर ॥ गुणाचिअपारवृष्टीवारे
॥ १ ॥ तेणेसुखेंइच्छेघेइनसोहळा ॥ होऊनीनिराळापा
पपुण्या ॥ २ ॥ तुझ्यामोहेंपडोमागीलविसर ॥ आलापें
सुस्वरकरिनकंठ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेथेपाहीजेसौरस ॥
तुह्मावीणरसगोडनव्हे ॥ ४ ॥ ॥ ३३४४ ॥
पसरोनीराहिलोंबाहो ॥ सोईअहोतुमचिये ॥ १ ॥ आ
तांयावेंलागवेगें ॥ पांडुरंगेधांवत ॥ २ ॥ बैसायाचिइ

च्छाकडिये ॥ चालिखद्देरुपताती ॥३॥ तुकाह्मणेकृ
पाळुवा॥करणेसेवालागली॥४॥ ॥३३४५॥
आह्मीझालोंयेकविध ॥ शुद्धाशुद्ध असावें॥ १॥ याव
रीतुमचामेळा॥तोगोपाळाआकळ ॥ २ ॥ घेतलेंतेंउ
सणेंद्यावें ॥ कांहींभावेंविशेष॥ ३॥ तुकाह्मणेक्रियान
ष्ट॥तरीकष्टघेतसा॥ ४॥ ॥ ३३४६॥
आह्मीआर्तभुतजीवीं॥तुह्मीगोसावीउदास॥ १॥ वा
दावादसमर्थासी ॥ कशानसीकरावा॥ २॥ आह्मीम
रोवेरझारी॥स्वामीघरींबैसले ॥ ३॥ तुकाह्मणेकरितां
वाद॥ कांहींभेदकळेना॥ ४॥ ॥३३४७॥
पुसावेंतेंठाईआपुल्याआपण॥अहंकाराशून्यघालोनि
यां॥ १॥ येरतोवाग्जाळमायेचाअहंकार॥ वचनासी
थारअज्ञानतें॥ २ ॥ फळतेंचीबीजबीजतेंचीफळ ॥
उपनावेंमूळनपालटे ॥ ३॥ तुकाह्मणेअवघेगव्हाचेप्र
कार॥सोनेअलंकारमिथ्यानाव॥ ४॥ ॥३३४८॥
माझीआतांसत्ताआहे ॥ तुझ्यापायांहिवरती ॥ १॥ ये
कावीणनेणेदुजा ॥ पंढरीराजासर्वांगें॥ २॥पुरवावी
केलीआळी ॥ जेजेकाळींमागेंनते॥३॥ तुकाह्मणेसुट
शीकैसा॥धरूनीदिशाराहिलों॥ ४ ॥३३४९॥
फावलेंतेंतुह्मामागें॥नव्हतेंलागेपावलों ॥ १॥ आलों
आतांउभाराहें॥जवळीपाहेंसन्मुख ॥ २॥ घरींहोति
गोविलीजाळी ॥ कामेंबोलीनघडेची ३ ॥ तुकाह्मणे
धडपुडा॥झालोंझाडादेंदेवा॥ ४॥ ॥३३५०॥

आतांनबोलावें अव्हेराचीमात ॥ बाळावरीचित्तअं
सोंघावें ॥ १ ॥ तुजकांसांगणेंलागेहाप्रकार ॥ परिहेंउ
त्तरआवडीचें ॥ २ ॥ नवंचीहोकांहींयेकहिप्रकार ॥ परी
हेंउत्तरआवडीचें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमोहोराखावासतत ॥
नयेपाहोंअंतपांडुरंगा ॥ ४ ॥ ॥३३५१॥
करूनिराहोंजरीआत्माचिप्रमाण ॥ निश्चळनव्हेमन
कायकरूं ॥ १ ॥ जेविल्यावीणतेकशाचेंढेकर ॥ शब्दा
चेप्रकारशब्दचिते ॥ २ ॥ पुरेपुरेआतांब्रह्मज्ञानतुमचें ॥
आह्मासीचरणनसोडवे ॥ ३ ॥ विरोधेंविरोधवाटेपुढ
तापुढती ॥ वासनेच्याहातींगर्भवास ॥ ४ ॥ सांडीमांडी
अंगींवसेपुण्यपाप ॥ बंधनेंसंकल्पयाचिनावें ॥ ५ ॥ सो
पेंवर्मआह्मासांगीतलेंसंतीं ॥ टाळदिंडीहातींघेउनिना
चों ॥ ६ ॥ ॥३३५२॥
तुमचीस्तुतियोग्यकोठेमाझीवाणी ॥ मस्तकचरणींठे
वीतसें ॥ १ ॥ भक्तिभाग्यतरीनेदीतुळसीदळ ॥ जोडूनी
अंजूळउभाअसें ॥ २ ॥ कैंचेंभाग्यऐसेंपाविजेसंनिधी ॥
नेणेपाळूंविधिकरुणाभाकि ॥ ३ ॥ संताचेशेवटींउच्छि
ष्टाचीआस ॥ करूनीयांवासपाहातसें ॥ ४ ॥ करींइच्छा
मजह्मणोतआपुले ॥ येखादीयाबोलेंनिमित्याच्या ॥
॥ ५ ॥ तुकाह्मणेशरणआलोंहेंसाधन ॥ करितांचिंतन
रात्रंदिवस ॥ ६ ॥ ॥३३५३॥
सर्वविशींआह्मीहेचीजोडीकेली ॥ स्वामीचीसाधिली
चरणसेवा ॥ १ ॥ पाहिलेंचीनाहींमागेंपरतोनी ॥ जिंकी

लातोक्षणींक्षणकाळ॥ २ ॥नाहींपडोंदिल्हाविचाराचा गोवा ॥ नाहींपाठीहेवायेवोंदिल्हा ॥ ३ ॥ केलीलागवेगीअवघीचतातडी॥ भावनातेकुडीदुऱ्हावीली ॥ ४ ॥ कोठेमगएसेहोतेसावकाश ॥ जळातयांआसवेव्हाराची ॥ ५॥ तुकाह्मणेलाभघेतलापालवी ॥ आतांनाहीं गोवीकशाचीही॥ ६ ॥ ॥ ३३५४॥

येणेमुखेंतुझेवर्णीगुणनाम ॥ तेंचिमजप्रेमदेईदेवा ॥ ॥ १ ॥ डोळेभरोनीयांपाहेंतुझेंमुख ॥ तेंचीमजसुखदेईदेवा॥ २ ॥ कानभरोनीयांऐकेनतुझीकीर्ति ॥ तेमजविश्रांतीदेईदेवा ॥ ३ ॥ बाहेरंगींटाळीनाचेनउदास॥ हेदेईहातासपाईबळ ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेमाझासकळदेहभाव॥ आणिकनकोठावचिंतूंयासी ॥ ५ ॥ ॥ ३३५५ ॥

तुंमाझामायबापसकळगोतवित्त ॥ तुंचिमाझेंहीतकरितादेवा॥ १ ॥ तुंचिमाझादेवतुंचिमाझाजीव ॥ तुंचिमाझाभावपांडुरंगा॥ २॥ तुंमाझाआचारतुंमाझाविचार॥ तुंचीसर्वभारचालविसी॥ ३ ॥सर्वभावेंमजतुंहोसीप्रमाण ॥ ऐसीतुझीआणवाहातसें॥ ४॥ तुकाह्मणेतुजविकिलाजीवभाव॥ कळेतोउपावकरींआतां॥ ५॥ ॥ ३३५६ ॥

वारंवारतुजद्यावयाआठव॥ अईकतोंभावतुझाकैसा ॥ १ ॥ गेलेमगनयेफिरोनीदिवस ॥ पुढीलांचीआसगणितनाहीं ॥ २ ॥ गुणाअवगुणांचेपडतीआघात॥ तेणेहोयच्त्तिकासावीस॥ ३ ॥ कांहींयेकतुझानदेखें आ

धार ॥ ह्मणवोनीधीरनाहींजोवा ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेतुंया
ब्रह्मांडाचाजीव ॥ तरीकां आह्मीकीवभाकीतसों ॥ ५ ॥
॥ ३३५७ ॥

असोतहेतुझेप्रकारसकळ ॥ कायखळखळकरावीहे
॥ १ ॥ आमुचेंस्वहितजाणतसोंआह्मी ॥ तुझेंवर्मनामीं
आहेतुझ्या ॥ २ ॥ विचारीतांआयुष्यजातेंवायांवीण ॥
नित्यनागवणपडतसे ॥ ३ ॥ राहीनमीतुझेपायआठऊ
नी ॥ आणिकतेंमनींयेवोंनेदी ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेयेथेये
सीअनायासें ॥ थोरतुजपिसेंकीर्तनाचें ॥ ५ ॥ ३३५८ ॥
हरिच्यादासांभोग ॥ जरीआह्मापीडीरोग ॥ १ ॥ तरी
हेंदिसेलाजिरवाणें ॥ कायतुह्मासीसांगणे ॥ २ ॥ आह्मा
काळेंखावें ॥ बोलिलेंतेंवायांजावें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदा
स ॥ आह्मीभोगूंगर्भवास ॥ ४ ॥ ॥ ३३५९ ॥
भावेंगावेंगीत ॥ शुद्धकरोनियांचित्त ॥ १ ॥ जरितुज
व्हावादेव ॥ तरिहासुलभउपाव ॥ २ ॥ आणिकाचेका
नीं ॥ गुणदोषमनानाणी ॥ ३ ॥ करींमस्तकठेंगणा ॥
लागेसंतांच्याचरणा ॥ ४ ॥ वेचितेंवचन ॥ जेणेराहेस
माधान ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेफार ॥ थोडातरीउपकार ॥ ६ ॥
॥ ३३६० ॥

वचनतेंनाहींतोडीतशरीरा ॥ भेदतेंअंतरावज्राऐसें ॥ १ ॥
कांहिंनसाहावेकारियाकारण ॥ साधेहेंनिधानदेहबळी
॥ २ ॥ नाहींशब्दमुखींलागततिखट ॥ नाहींहोतपोटज
डेतेणे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजरीगिळेअहंकार ॥ तरिवसेघ

रनारायणें ॥ ४ ॥ ॥३३६१॥
नव्हो आतां जीवीं कपट वसती ॥ मग काकुळती कोणा यावें ॥ १ ॥ सत्याचिये मापें गांठि नये नाड ॥ आदिअं तीं गोड नारायण ॥ २ ॥ चोखटिया नाहीं विटाळाचा घात ॥ साच तें सांचत साच पडे ॥ ३ ॥ विचारिली वाट उसंतशीतळ ॥ बहु पुढें बळ तृण तुल्य ॥ ४ ॥ आहाराचा घांस पचोनियां जिरे ॥ वासना ही उरे उर्वरित ॥ ५ ॥ तुका ह्मणे ताळा घाला वा वचनीं ॥ तूं माझी जननी पांडुरंगे ॥ ६ ॥
॥३३६२॥
नव्हे तीहीं माझीं जायाचीं भूषणें ॥ असे नारायणें उचित केलें ॥ १ ॥ शब्दाच्या वोवणी रत्नाचीया माळा ॥ मूळींचा जिव्हाळा झरवणी ॥ २ ॥ अर्थांतरीं असे अनुभव सेवन ॥ परिपाकीं मन साक्ष येतें ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे मज सरतें पुरतें ॥ हें नाहीं अनंतें राहो दिल्हें ॥ ४ ॥ ॥३३६३॥
सहज हे लीला मी साक्षी तयाचा ॥ नये वंचूं वाचा ऐसें झालें ॥ १ ॥ उपक्रमे वदे निःशब्दाची वाणी ॥ जे कांठ वंधनीं गुंफों नेणे ॥ २ ॥ तम नाशी परी वेव्हारा वेगळा ॥ रविप्रभा कळा वर्तें जनीं ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे येथें गेला अतिशय ॥ आतां पुन्हां नये तोंड दाऊं ॥ ४ ॥ ॥३३६४॥
बोलालया आतां आपुल्या पुरते ॥ मज या अनंतें गोवियेलें ॥ १ ॥ झाडीला न सोडी हातींचा पालव ॥ वेधी वेधे जीव वेधियेला ॥ २ ॥ तुमचे तें शब्द कोरडिया गोष्टी ॥ मज सवें मीठी अंगसंगें ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे तुह्मा होईल हे परी ॥

अनुभववरीयेईलमग॥ ४॥ ॥ ३३६५॥
जैसेंतुह्मींदुरीआहां॥ तैसेंराहाअंतरें॥ १ ॥ नकायेऊंदे
ऊंआळ॥ अंगींगोपाळजडेलसा॥ २ ॥ अवघाचिरा
खाकाळ॥ त्रिकाळचिभोंवता ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमजऐ
सा॥ होतापिसाजगनिंद्य॥ ४॥ ॥ ३३६६॥
सतीचेंतेंघेतांवाण ॥ बहुकठिणपरिणामीं ॥ १ ॥ जी
वासाठींगौरववाढे॥ आहाचजोडेतेनव्हे॥ २ ॥ जरी
होयउघडीदृष्टि ॥ तरीगोष्टियुद्धाच्या ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
अंगायेता॥ तरीसत्ताधैर्याची॥ ४॥ ॥ ३३६७॥
आडवातोउभा ॥ असेदाटोनियांप्रभा ॥ १ ॥ देवनों
हींयेकविध॥ येकभावअसेशुद्ध॥ २॥भेदाभेदआटी॥
नाहींफारकोंठतुटी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेगोवा ॥ उगवावे
व्हाराचाहेवा॥ ४॥ ॥ ३३६८॥
येकाबोटाचीनिशाणी॥ परिपाकनाहींमनीं ॥ १ ॥ त
रतेंसंपादिलेंसोंग॥ कारणावांचूनियांव्यंग॥ २ ॥ वै
ष्णवाचाधर्म ॥ जगींविष्णुनेणवर्म ॥ ३ ॥ अतिशयें
पाप॥ तुकासत्यकरीमाप॥ ४॥ ॥३३६९॥
सत्यत्वेंसीघेणेंभक्तीचाअनुभव ॥ स्वामीचेंगौरवइ
च्छितसें ॥ १ ॥ मगतेंअवीटनभंगेसाचारें ॥ पावलें
विस्तारेंफिरोंनेणे ॥ २ ॥ वाणीवदेत्याचाकोणासींवि
श्वास ॥ अभयकरेंदाससत्यतई ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआ
धींनकरींतानई॥ पाईझालीजोडीतेणेंशुद्ध॥ ४॥
॥३३७०॥

सर्वात्मकपण ॥ माझेंहिरोननेतोकोण ॥ १ ॥ मजभ
क्तीचीआवडी ॥ हेव्हावीऐसीजोडी ॥ २ ॥ घेईनज
न्मांतरें ॥ हेचिकरावयाखरें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसेवा ॥ ऋ
णीकरुनिठेऊंदेवा ॥ ४ ॥ ॥ ३३७१ ॥
आणितांतिगती हंसकावळेनहोती ॥ १ ॥ सांडासा..
रेमठारे ॥ येथेंगांठीसवेंधुरें ॥ २ ॥ नाकेवीणमोतीं ॥ उ
भ्याबाजारींफजीती ॥ ३ ॥ हुकुमदाजतुका ॥ येथेंको
णीफुंदोंनका ॥ ४ ॥ ॥ ३३७२ ॥
ढेकणासींबाजगड ॥ उतरचढकेवढी ॥ १ ॥ होतांतैसें
कळेमाव ॥ आलावावअंतरींचा ॥ २ ॥ बोरामध्येंअ
सेआळी ॥ आठोळीचभोंवती ॥ ३ ॥ पोटासाठींवेंचीच
णे ॥ राजाह्मणेतोंडेंमी ॥ ४ ॥ बेडकानेंचिखलखावा ॥
कायठावासागर ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेऐसेंआहे ॥ कायपाहे
त्यांततें ॥ ६ ॥ ॥ ३३७३ ॥
धांवधांवगरुडध्वजा ॥ आह्माअनाथांच्याकाजा ॥ १ ॥
बहुझालोंकासावीस ॥ ह्मणोनिपाहेंतुझीवास ॥ ॥ २ ॥
असोनीयांऐसा ॥ तुजसारीखाकोवसा ॥ ३ ॥ पाहत्या
मारगें ॥ कोणीयेतोमाझ्यामागें ॥ ४ ॥ नलावावाउशी
र ॥ नेणोकांहेकेलाधीर ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेचाली ॥ नको
चालूंधांवघाली ॥ ६ ॥ ॥ ३३७४ ॥
.ांडुरंगेपांडुरंगे ॥ माझेगंगेमाउलीये ॥ १ ॥ पाह्नाघाली
प्रेमधारा ॥ पूरक्षीरालोटोंदे ॥ २ ॥ अंगेंअंगमेळउनीं ॥
करीधणीफेडाया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेघेईनउड्या ॥ सांडी

नकुड्याभावना ॥ ४ ॥ ॥३३७५॥
गजेंद्रतोपशूआर्तेमोकलीला ॥ तोतुजस्मरलापांडुरं
गा॥ १ ॥ त्यासाठींगरुडसांडूनिधांवसी ॥ माझ्याझळं
बसीदीनानाथ॥ २ ॥ धेनुवत्सावरीझेंपघालीजैसी॥तै
सेंगजेंद्रासीसोडवीलें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेब्रीदबांधलेंया
गांठीं॥ भक्तासींसंकटींरक्षावया॥ ४॥ ॥३३७६॥
चारीवेदजयासाठीं ॥ त्याचेंनामधराकंठीं ॥ १ ॥ नक
रींआणिकसाधन॥ कष्टसीकांवायांवीण॥२॥ अठरा
पुराणांचेपोटीं ॥ नामावीणनाहींगोष्टी ॥ ३ ॥ गीताजे
णेंउपदेशिली ॥ तेहेविटेवरीमाउली ॥ ४ ॥ तुकाह्मणे
सारधरी॥ वाचेहरीनामउच्चारी॥ ५॥ ॥३३७७॥
पाहातांठायांठाव ॥ जातोअंतरोनीदेव ॥ १ ॥ नयेवा
टोंगुणदोषी॥ मनजतनयेविशीं॥ २ ॥ त्रिविधदेहपरि
चारा ॥ जनींजनार्दनखरा॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधीरें ॥ वी
णकैसेंहोतेंबरें ॥ ४ ॥ ॥३३७८॥
नामसंकीर्तनसाधनहेंसोपें ॥ जळतीलपापेंजन्मांतरीं
चीं ॥ १ ॥ नलगतीसायासजावेंवनांतरा ॥ सुखेंयेतो
घरानारायण॥ २ ॥ठाईंचबैसोनिकरायेकचित्त॥ आ
वडींअनंतआळवावा ॥ ३ ॥ रामकृष्णहरिविठ्ठलकेश
वा॥ मंत्रहाजपावासर्वकाळ ॥४॥ यावीणतेंनाहींदुस
रेंसाधन ॥ वाहातसेआणविठोबाची ॥ ५ ॥ तुकाह्मणे
सोपेंआहेसर्वांहूनी ॥ शाहाणातोधणीघेतोयेथें॥ ६ ॥
॥३३७९॥

भावीकाचें काज अंगें देव करी ॥ काढीध मांघरीं उच्छिष्ट
तें ॥ १ ॥ उच्छिष्टतीं फळें खाय भिल्लणीचीं ॥ आवडीत
यांचीमोठीदेवा ॥ २ ॥ कायदेवाघरींनमिळेचिअन्न ॥
मागेभाजीपानद्रौपदीसीं ॥ ३ ॥ अर्जुनाचींघोडींधूत
लींअनंतें ॥ संकटेंबहुतेंनिवारिलीं ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेऐ
सींआवडतीलडिवाळें ॥ जाणीवेचेआळेंतोंडदेवा
॥५॥ ॥३३८०॥

सांवळेंरूपडेंचोरटेंचित्ताचें ॥ उभेंपंढरीचेविटेवरी ॥
॥१॥डोळियांचीधणीपाहीनमीपुरे॥तयालागींझुरेमन
माझें॥ २ ॥ आनगोडकांहींनलगेसंसार ॥ राहिलेंअंत
रींपायतूझे ॥ ३ ॥ प्राणरिघोपाहेकुडियेसांडूनी ॥ श्रीमु
खनयनींनदेखतां ॥ ४ ॥ चित्तहेंमोहिलेंनंदाच्यानंदनें ॥
तुकाह्मणेयेणेंगरुडध्वजें ॥ ५ ॥ ॥३३८१॥

ऐकाऐकाभाविकजन ॥ कोणकोणव्हालते ॥ १ ॥ ता
किंकांचाटाकासंग ॥ पांडुरंगस्मराहो ॥ २ ॥ नकोशोधुं
मतांतरें ॥ नुमगेखरेंबुडाल ॥ ३ ॥ कलीमध्येंदासतुका ॥
जातोलोकांसांगत ॥ ४ ॥ ॥ ३३८२ ॥

आपुलियाअंगेंतोडीमायाजाळ ॥ ऐसेंनाहींबळकों
णाअंगीं ॥ १ ॥ रांडापोरेंत्यागकरीकुटुंबाचा ॥ नावरेहे
वाचाआणिमन ॥ २ ॥ मुक्तझालोंऐसेंबोलोंजायवाचे ॥
तुकाह्मणेदुःखेंबांधलातो ॥ ३ ॥ ॥ ३३८३ ॥

आलियाआतीताह्मणतसापुढें ॥ आपुलेंरोकडेंसत्वजा
य ॥ १ ॥ कायत्याचाभारघेऊनिमस्तकीं ॥ हीनकर्मलोकीं

ह्मणावया ॥ २ ॥ द्वारींहाककैसेंकरवतेंभोजन ॥ रुचित
रीअन्नकैसेंदेतें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेध्वजउभारिलाकर ॥
शक्तिहीउदारकायझाली ॥ ४ ॥ ॥ ३३८४ ॥
जेथेंलक्ष्मीचावास ॥ गंगाआलीपापनाश ॥ १ ॥ तेंम्यां
हृदयींधरिलें ॥ तापशमनपाउलें ॥ २ ॥ ठावधरिलासं
तजनीं ॥ सुखेंराहिलेलपोनी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवाकी ॥
भाटझालेतिहींलोकीं ॥ ४ ॥ ॥ ३३८५ ॥
रूपींगुंतलेलोचन ॥ चरणींस्थिरावलेंमन ॥ १ ॥ देहभा
वहारपला ॥ तुजपाहातांविठ्ठला ॥ २ ॥ कळोंनेदीसुख
दुःख ॥ तान्हहारपलीभूक ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनव्हेपरती ॥
तुझ्यादर्शनेंमागुतीं ॥ ४ ॥ ॥ ३३८६ ॥
जाणतेंलेंकरूं ॥ मातालागेदूरधरूं ॥ १ ॥ तैसेंनकरींकृ
पावंते ॥ पांडुरंगेमाझेमाते ॥ २ ॥ नाहींमुक्ताफळा ॥ भे
टीमागुतीत्याजळा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेलोणी ॥ ताकसां
डीनिवडूनी ॥ ४ ॥ ॥ ३३८७ ॥
तुजविणकोणा ॥ शरणजाऊंनारायणा ॥ १ ॥ ऐसान
देखेंमीकोणी ॥ दुजातीहींत्रिभुवनीं ॥ २ ॥ पाहिलींपु
राणें ॥ धांडोळलींदरुशनें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेठाईं ॥ जडो
निठेलोतुझेपाईं ॥ ४ ॥ ॥ ३३८८ ॥
ऐसेंभाग्यकईंलाहताहोईन ॥ अवघेंदेखेंजनब्रह्मरूप ॥
॥ १ ॥ मगतयासुखाअंतनाहींपार ॥ आनंदेंसागरहेला
वती ॥ २ ॥ शांतिक्षमादयामूर्तीमंतअंगीं ॥ परावृत्ता
संगींकामादिक ॥ ३ ॥ विवेकासहितवैराग्याचेंबळ ॥

धगधगीतोज्वाळअग्निजैसा ॥ ४ ॥ भक्तिनवविधाभा
वशुद्धवरी ॥ अलंकारावरीमुगुटमणी ॥ ५ ॥ तुकाह्मणे
माझीपुरवावीवासना ॥ कोणनारायणातुजविण ॥
॥ ६ ॥ ॥ ३३८९ ॥

कासयाकरावेंतपाचेडोंगर ॥ आणिकअपारदुःखरा
शी ॥ १ ॥ कासयाफिरावेंआणिकतेदेश ॥ दावितील
आसपुढेंलाभ ॥ २ ॥ कासयापूजावेंआणिकदैवतें ॥
पोटभरेंतेंयेलाभनाहीं ॥ ३ ॥ कासयाकरावेमुक्तीचेसा
यास ॥ मिळेंपंढरीसफुकासाठीं ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेकरींकी
र्तनपसारा ॥ लाभयेईलघरापाहिजेतो ॥ ५ ॥ ३३९० ॥

वैष्णवनमुनीविप्रांचासन्मान ॥ करावाआपणघेऊंन
ये ॥ १ ॥ प्रभुझालातरीसंसाराचादास ॥ विहितहेंत्यास
त्याचासेवा ॥ २ ॥ तुकाह्मणेहेचिआशिर्वादेंबळी ॥ जाई
लतोछळीनरकासीं ॥ ३ ॥ ॥ ३३९१ ॥

देववसेज्यांचेचित्तीं ॥ त्यांचीघडावीसंगती ॥ १ ॥ ऐ
सेंआवडतेंमना ॥ देवापुरवावीवासना ॥ २ ॥ हरिज
नाभेटी ॥ नव्हेअंगसंगतुटी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजिणें ॥
भलेंसंतसंघट्टणे ॥ ४ ॥ ॥ ३३९२ ॥

भागशीणगेला ॥ माझासकळविठ्ठला ॥ १ ॥ तुझाह्म
णवितोंदास ॥ केलीउच्छिष्टाचीआस ॥ २ ॥ राहिलीत
ळमळ ॥ तईपासुनिसकळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधालें ॥ पो
टऐसेंकळोंआलें ॥ ४ ॥ ॥ ३३९३ ॥

रायाचेसेवक ॥ सेवटीलपीडींरंक ॥ १ ॥ होनाहीनाव

कवणा ॥ कांहोनेणानारायणा ॥ २ ॥ परिसेसीभेटी ॥ नव्हेलोहपणातुटी ॥ ३ ॥ तुझेंनामकंठीं ॥ तुक्याकाळा सवेंभेटी ॥ ४ ॥ ॥ ३३९४ ॥

सुखरूपऐसेकोणदुजेसांगा ॥ माझ्यापांडुरंगासारिखे ते ॥ १ ॥ नलगेहिंडणेंमुंडणेंतेंकांहीं ॥ साधनाचीनाहीं आटाआटी ॥ २ ॥ चंद्रभागेस्नानविधितोहरिकथा ॥ समाधानचित्तासर्वकाळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकालावैकुंठीं दुर्लभ ॥ विशेषतोलाभसंतसंगें ॥ ४ ॥ ॥ ३३९५ ॥

नसतांअधिकार ॥ उपदेशासीबलात्कार ॥ तरीतेकेले चार ॥ माकडआणिगारुडी ॥ १ ॥ धन्यधन्यराज्यबोल ॥ व्यथारंजवणेंफोल ॥ नाहींतेथेंबोल ॥ बीजवेंची मूर्खतो ॥ २ ॥ नयेबांधोंगांठी ॥ पदराआणिऐसीतुटी ॥ असोनिकसोटी ॥ शिष्टाचारअनुभव ॥ ३ ॥ उपदेशी तुका ॥ मेघवृष्टीनेंआईका ॥ संकल्पासीधोका ॥ सहज तेउत्तम ॥ ४ ॥ ॥ ३३९६ ॥

घालूनियांमापीं ॥ देवभक्तबैसलेजपीं ॥ १ ॥ तैसी होतीसांडउलंडी ॥ निजबीजाचीमुरकंडी ॥ २ ॥ अमूपीं उरवते ॥ आपणवोसआपणयातें ॥ ३ ॥ देवआतांझा ला ॥ उगवेसंकोचगहिला ॥ ४ ॥ अखंडनेलेवेठी ॥ भार सत्याविणगांठी ॥ ५ ॥ गंगेतरीआड ॥ करितेकरविते द्वाड ॥ ६ ॥ तुकाह्मणेवळें ॥ उपदेशाचेंतोंडकाळें ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ३३९७ ॥

उंबरांतीलकीटका ॥ हेंचिब्रह्मांडऐसेंलेखा ॥ १ ॥ ऐसींउ

बरेंकितीझाडीं ॥ ऐसींझाडेंकितीनवखंडीं ॥ २ ॥ हेंचिब्र
ह्मांडआह्मासी॥ऐसीअगणितअंडकोशीं॥ ३ ॥विराटा
च्याअंगींतैसे ॥मोजूंजातांअगणितकेंश ॥४॥ऐशावि
राटाच्याकोटी ॥ वसतातीज्याच्यापोटीं॥ ५ ॥तोहानंदा
चाबाळमुकुंद॥ तान्हाह्मणवीपरमानंद ॥ ६ ॥ तैसी
अगम्यईश्वरीलीला ॥ ब्रह्मानंदींगम्यतुक्याला ॥ ७॥

॥ ३३९८ ॥

ब्रह्मज्ञानतरीयेकेदिवशींकळे ॥ तात्काळहागळेअभि
मान॥ १ ॥ अभिमानलागेशुकाचियेपाठी ॥ व्यासेंउ
फराटीदृष्टिकेली ॥ २ ॥ जनकभेटीसीपाठविलातेणें ॥
अभिमाननाणेखोटेंकेलें ॥ ३ ॥ खोटेंकरूनीयांलावी
लाअभ्यासीं ॥ मेरुशिखरासीशूकगेला ॥ ४ ॥ जाऊ
नीयांतेथेंसाधीलीसमाधी॥तुकाह्मणेतधींहोतोंआह्मी
॥ ५ ॥ ॥ ३३९९ ॥

सहजपावतांभगवंतीं ॥ परिहीविकल्पेंपरती ॥ फुका
चीहेचित्तीं ॥ आठवणकांनधरिती ॥ १ ॥ हरिव्यापक
सर्वगत ॥ हातवमुख्यत्वेंवेदांत ॥ चिंतनासीचित्त ॥ अ
सोंद्यावेंसावध ॥ २ ॥ बिरज्याहोमयाचिनावें ॥ देहन
व्हेमीजाणावें ॥ मगकांजीयावें ॥ वरीलागेसंकल्पा ॥
॥ ३ ॥ कामक्रोधदेहमलिन ॥ स्वाहाकरींकैंचेंपुण्य ॥ मं
त्रींपूजियेलायज्ञ ॥ मनमुंडणनव्हेची ॥ ४ ॥ अनन्यभ
क्तीचेउपाय ॥ तेयाविठोबाचेपाय ॥ ध्याईलतेकाय ॥
चुकोंजाणेमारग ॥ ५॥ आतांसांगेतुका ॥ येकतुह्मीचु

कोंनका॥सांडिमांडिधोका ॥ शरणरिघतांगोमटे॥
॥६॥ ॥३४००॥

आह्मीजाणावेंतेंकाई ॥तुझेंवर्मकोणेठाई ॥ अंतपार नाहीं ॥ऐसेंश्रुतीबोलती ॥ १ ॥होईमजतैसा॥साना सकुमारह्रषीकेशा ॥ पुरवींमाझीआशा॥भुजाचारी दाखवीं॥ २ ॥खालतासत्यहीपाताळा ॥ वरतास्वर्गा हुनिढिसाळा ॥ तोमीमस्यकडोळां ॥ कैसापाहूंआपु ल्या॥ ३॥मजआहेहाभरवसा॥पुढेंहोसीतयातैसा॥ पंढरिनिवासा॥ तुकाह्मणेगाविठोबा॥ ४॥३४०१॥

वृक्षवल्लीआह्मासोयरींवनचरें॥पक्षीहिसुस्वरें आळवी ती॥ १ ॥ येणेंसुखेंरुचेयेकांताचावास ॥ नाहीगुणदो षअंगायेत॥ २ ॥आकाशमंडपपृथ्वीचेंआसन॥रमे तेथेमनक्रीडाकरूं ॥ ३ ॥ कंथाकमंडलूदेहउपचारा॥ जाणवीतोवाराअवसरु ॥ ४ ॥ हरिकथाभोजनपरव डीविस्तार ॥ करूनिप्रकारसेऊंरुचि॥ ५ ॥ तुकाह्मणे होयमनासीसंवाद॥आपुलाचीवादआपणासी॥ ६॥
॥३४०२॥

अनंतब्रह्मांडें॥एकेरोमींऐसेंधेंडें॥ १ ॥तोहागवळीया च्याघरीं॥उंबराचढतांटेंकाधरी॥२॥मारियेलेदैत्यगा ढे॥ज्याचेपुराणींपवाडे॥ ३॥तुकाह्मणेकळा॥अंगीं जयाच्यासकळा॥ ४॥ ॥३४०३॥

सावधहोऐसेकायतेविचारा ॥ आलेहोसंसारासकळ ही॥१॥अंतींसमयाचाकरणेविचार ॥वेंचीतीसादरघ

टिकापळें ॥ २ ॥ मंगळहेंनोव्हेकन्यापुत्रादिक ॥ राहि
लालौकीकअंतरपाट ॥३॥ तुकाह्मणेदेवअंतरलादुरी॥
डोळियाअंधारींपडिलीसे ॥ ४ ॥ ॥ ३४०४ ॥
लवणमेळवितांजळें ॥ कायउरेलतेंनिराळें ॥ १ ॥ तैसा
समरसझालों ॥ तुजमाजीहारपलों ॥ २ ॥ अग्निकर्पूरा
च्यामेळीं ॥ कायउरलीकाजळी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहोती॥
तुझीमाझीयेकजोती ॥ ४ ॥ ॥ ३४०५ ॥
सुखनाहींकोठेआलीयासंसारीं ॥ वायांहावभरिहोऊं
नका ॥ १ ॥ दुःखबांधवडीआहेहासंसार ॥ सुखाचावि
चारनाहींकोठे ॥ २ ॥ चौदाकल्पेंवरीआयुष्यजयाला॥
परीतोराहीलाताटिखालीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवेगींजाय
सुटोनीयां॥धरूनिह्रदयामाजीहरी ॥४॥ ॥ ३४०६ ॥
तुजकरितांहोयऐसेंकांहींनाहीं॥डोंगराचीराईरंकराणा
॥ १ ॥ अशुभाचेंशुभकरितांतुजकांहीं ॥ अवघडनाहीं
पांडुरंगा॥ २॥सोळासहस्त्रनारीब्रह्मचारीकैसा॥निराहा
रिदुर्वासानवलनव्हे ॥ ३॥ पंचहेभ्रतारद्रौपदीतीसती॥
करितांपितृशांतीपुण्यधर्मा ॥ ४ ॥ दशरथापातकब्रह्मह
त्येसी ॥ नवलत्याचेकुशींजन्मतुझा ॥ ५॥ मुनेश्वरादोष
नाहींअणुमात्र ॥ भांडवितांसूत्रवधहोती ॥ ६ ॥ तुका
ह्मणेमाझेदोषतेहेकाई ॥ सत्यतुझेपाईंझालोंठेवा ॥ ७॥
॥ ३४०७ ॥
उभ्याबाजारांतकथा ॥ हेतोनावडेपंढरिनाथा ॥ १ ॥
अवघेंपोटासाठींसोंग ॥ तेथेकैंचापांडुरंग ॥ २ ॥ लावी

अनुसंधान॥ कांहींदेईललक्षणउन॥ ३ ॥ कायकेलेंरांड
लेंका॥ तुलाराजीनाहींतुका॥ ४॥ ॥ ३४०८॥
असोतलोकांचेबोलशिरावरी ॥ माझिमजवरीविठा
बाई ॥ १ ॥ आपंगिलेंमजआहेतेरूपाळु॥ बहुतकन
वाळुअंतरींची ॥ २ ॥ वेदशास्त्रजीसीवर्णीतीपुराणीं॥
तीचेमीपोसणेलडिवाळा॥ ३ ॥ जीचेंनामकामधेनुक
ल्पतरु॥ तिचेंमीलेंकरूतुकाह्मणे॥ ४॥ ॥ ३४०९॥
वाराणसीगयापाहिलीद्वारका॥ परिनयेतुकापंढरिच्या
॥ १ ॥ पंढरीसीनाहींकोणाअभिमान॥ पायांपडेजनये
कमेकां॥ २ ॥ तुकाह्मणेजाययेकवेळापंढरी॥ तयाचि
येघरींयमनये॥ ३ ॥ ॥ ३४१०॥
सांडोनीयांसर्वलौकीकाचीलाज॥ आळवायदुराजभ
क्तिभावें॥ १॥ पाहोनीयांझाडेंवरबडिलापाला॥ खाऊ
निविठ्ठलाआळवावें॥ २ ॥ वेंचूनियांचिंध्याभरोनियां
धागा॥ गुंडाळूनीढुंगाआळवावें॥ ३॥ तुकाह्मणेऐसेंमां
डील्यानिर्वाण॥ तयानारायणउपेक्षीना॥ ४॥ ३४११॥
दत्याचियेअंगींनिघेताकलोणी ॥ येकामोलेंदोन्हीमा
गूंनये॥ १ ॥ आकाशाचेपोटींचंद्रतारांगणें॥ दोहींसी
समानपाहोंनये॥ २ ॥ पृथवीच्यापोटींहिरागारगोटी॥
दोहींसीसवसाठीकरूंनये॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतैसेसंतआ
णिजन॥ दोहींसीसमानभजूंनये ॥ ४ ॥ ३४१२ ॥
कायधर्मानीत॥ तुह्माशिकवावेंहित॥ १ ॥ अवघेरचि
येलेहेळा॥ लीलाब्रह्मांडसकळा॥ २ ॥ नाममहादेव॥

येथेनिवडीलाभाव ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवेळे ॥ माझेतुझा कांनकळे ॥ ४ ॥ ॥ ३४१३ ॥

भांडावेंतेंगोड ॥ पुरेसकळहिकोड ॥ १ ॥ ऐशाघरींचीया मोळा ॥ ठावनिकटजवळा ॥ २ ॥ हांकदेतांदारीं ॥ येती जवळीसामोरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेशिवे ॥ मागीलतेंहातीं घावें ॥ ४ ॥ ॥ ३४१४ ॥

तेरादिवसझालेनिश्चक्रकरितां ॥ नपवसीअनंतामा यबापा ॥ १ ॥ बोधाचीहेखोळघेउनिबैसलासी ॥ का यत्दृषीकेशीझालेंतुज ॥ २ ॥ तुजवरीआतांप्राणमीत्य जीन ॥ हत्यामीघालीनपांडुरंगा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआ तांमांडीलेंनिर्वाण ॥ प्राणहासांडीनतुजवरी ॥ ४ ॥ ॥ ३४१५ ॥

लोकफारवाखाअमंगळझाला ॥ त्याचात्यागकेलापां डुरंगा ॥ १ ॥ विषयींचेवलोंमीपणामुकलों ॥ शरणतु जआलोंपांडुरंगा ॥ २ ॥ घरदारअवघींझालींनाराय णा ॥ जीवींच्याजीवनापांडुरंगा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबहुझा लोंकासाविसी ॥ धांवत्दृषीकेशीआलिंगींमज ॥ ४ ॥ ॥ ३४१६ ॥

करिसीकींनकरिसीमाझाअंगीकार ॥ हामजविचार पडिलादेवा ॥ १ ॥ देशीकींनदेशीपायांचेंदर्शन ॥ ह्मण ऊनिमनस्थीरनाहीं ॥ २ ॥ बोलसीकींनबोलसीमज सवेंदेवा ॥ ह्मणऊनिजीवाभयवाटे ॥ ३ ॥ होईलकांन होयतुजमाझाआठव ॥ पडिलासंदेहहाचिमज ॥ ४ ॥

तुकाह्मणेमीतोकमाईचेहीन ॥ ह्मणऊनिशीणकरींदे
वा॥५॥ ॥३४१७॥
ऐसामाझाकोण आहेभीडभार॥नावाचामीफारवायां
गेलों॥१॥कायसेवारुजूआहेसत्ताबळ॥तेंमजराऊ
ळकृपाकरी॥२॥काययातीशुद्धहीनकुळकर्म॥तेणेंपडे
वर्मतुझेठाई॥३॥कोणतपोनिधिदानधर्मशीळ॥अं
गींयेकबळआहेसत्ता॥४॥तुकाह्मणेवायांझालोंभू
मीभार॥होईलविचारकायनेणों॥५॥ ॥३४१८॥
साचमजकायकळोंनयेदेवा ॥ कायतुझीसेवाकांहे
नव्हे ॥१॥ करावेंतेंबरेंजनसमाधान॥सेवावेंहेंवन
बोलवेना॥२॥ शुद्धमाझाभावहोईलतुझेपाईं॥तरी
घ्वेहेदेईनिवडुनि॥३॥ उचितअनुचितकळोंआलीगो
ष्ट॥तुझेकृपादृष्टीपांडुरंगा॥४॥ तुकाह्मणेमजपाया
सवेंचाड॥सांगसीतेंगोडआहेमज॥५॥३४१९॥
नाहींकंटाळलोंपरिवाटेभय॥करावेंतेंकायनकळतां॥
॥१॥जनवनआह्मासमानचिझालें॥कामक्रोधकेलेपा
वठणी॥२॥षडऊर्मीशत्रुजिंतिलेअनंता॥नामाचिया
सत्ताबळेंतुझ्या॥३॥मुख्यधर्मआह्मासेवकांचाऐसा॥
स्वामिकरीशिरसापाळावेंतें॥४॥ह्मणऊनितुकाअव
लोकीपाय॥वचनाचीपाहेवासयेका॥५॥३४२०॥
वायांवीणवाढविलाहोलौकिक॥आणिलालटिकवा
ददोघां॥१॥नाहींऐसाझालादेवमाझ्यामतें॥भुकेले
जीवींनिकायजाणे ॥२॥ शब्दज्ञानेंगौरविलीहेवैखं

री ॥ साचतें अंतरीं बिंबेचिना ॥ ३॥ झालों परदेशी गेले
दोन्ही ठाय ॥ संसार ना पाय तुझे देवा ॥ ४ ॥ तुकाह्मणे मा
गें कळों येतें ऐसें ॥ न घेतों हें पिसें लावूनियां ॥ ५ ॥
॥३४२१॥
न कळे तत्वज्ञान मूढ माझी मति॥ परिध्यातों चित्तीं चरण
कमळ॥ १ ॥ आगमाचे भेद मी तो काय जाणें ॥ काळ
तों चिंतनें सारितसे ॥ २ ॥ कांहीं नेणें परी ह्मणवितों दास॥
होईल त्याचा त्यास अभिमान ॥ ३ ॥ संसाराची सोय
सांडिल मारग ॥ दुऱ्हाविलें जग येका पायें ॥ ४ ॥ मागि
ल्या लागाचें केलें सें खंडण ॥ येकायेकी मन राखियेलें॥
॥ ५ ॥ तुकाह्मणे अगा रखुमादेविवरा ॥ भक्त करुणाक
रा सांभाळावें ॥ ६ ॥ ॥३४२२॥
संसार सोहळे भ्रमती सकळ ॥ भक्ता याचें फळ विठोबा
चें ॥ १ ॥ भय चित्तीं धाक न मनती मनीं॥ भक्तां चक्रपा
णि सांभाळीत ॥ २॥ पाप पुण्य त्याचें धरूं न शके अंग॥
भक्तांसी श्रीरंग सर्वभावें ॥ ३॥ नव्हती ते मुक्त आवडे सं
सार ॥ देव त्याचा भार सर्व वाहे ॥४॥ तुकाह्मणे देव भक्तां
वेळाईत ॥ भक्त ते निश्चित त्याचियानें ॥ ५॥३४२३॥
देवासी अवतार भक्तांसी संसार ॥ दोहींचा वीचार येक
पणें ॥ १ ॥ भक्तासी सोहळे देवाचिये अंगें ॥ देव त्यांच्या
संगें सुखभोगी ॥ २ ॥ देवें भक्तरूप दिल्हा से आकार॥
भक्तीं त्याचा पार वाखाणिला ॥ ३ ॥ येका अंगें दोन्हीं
झालीं हें निर्माण ॥ देव भक्तपण स्वामीसेवा ॥ ४ ॥ तुका

ह्मणयेथेंनाहींभिन्नभाव ॥ भक्ततोंचिदेवदेवभक्त॥
॥५॥ ॥३४२४॥

हुंबरतीगाईतयाकडेकान ॥ कैवल्यनिधानदेउनिठाके॥ १ ॥ गोपाळाचीपूजाउच्छिष्टकवळी ॥ तेणेंवनमाळीसुखावला ॥ २ ॥ चोरूनियांखायदहींदूधलोणी ॥ भावेंचक्रपाणीगोविलातो ॥ ३ ॥ निष्कामतोझालाकामासीलंपट ॥ गोपिकांचीवाटपाहतसे ॥ ४ ॥ जगदानीइच्छीयेकतुळसीदळ ॥ भावाचासकळविकिलातो ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेहेंचिचैतन्यसांवळें ॥ व्यापूनिनिराळेंराहिलेंसे ॥ ६ ॥ ॥३४२५॥

वाढविलेंकांगा ॥ तुह्मीयेवढेंपांडुरंगा ॥ १ ॥ कायहोतीमजचाड ॥ येवढीकरायाचडबड ॥ २ ॥ ब्रह्मसंतर्पण ॥ लोकींकरावेंकीर्तन ॥ ३ ॥ निमित्याचाधणी ॥ तुकाह्मणेनव्हेकोण्ही ॥ ४ ॥ ॥३४२६॥

अलकापुरींत (आळंदी) ब्राह्मण बेताळीस धरणें बैसला तेसमयीं दृष्टांत झाला कीं देहूस तुकोबा जवळ जाणें त्याबद्दल अभंग.

श्रीपंढरीशापतितपावना ॥ येकविज्ञापनापायांपाशीं ॥१॥ आनाथाजीवांचातूंकाजकैवारी ॥ ऐसीचराचरींब्रीदावळी ॥ २ ॥ नसांगतांकळेअंतरींचेंगूज ॥ आतांतुझीलाजतुजदेवा ॥ ३ ॥ आळिकरज्याचेंकरिसीसमाधान ॥ अभयाचेंदानदेऊनियां ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेतूंचिखेळेदोहींठाई ॥ नसेलतोंदेईधीरमना ॥ ५ ॥ ३४२७॥

अगायेउदाराअगाविश्वंभरा ॥ रखुमाईच्यावरापांडु
रंगा॥१॥ अगासर्वोत्तमाअगाकृष्णारामा ॥ अगामे
घश्यामाविश्वजनित्या ॥ २ ॥ अगाकृपावंताजीवदा
निदाता॥ अगासर्वसत्ताधरितीया॥३॥ अगासर्वजा
णाअगानारायणा॥ करुणावचनाचित्तद्यावें ॥ ४ ॥
तुकाह्मणेनाहींअधिकारतैसी ॥ सलगीपायांपासींके
लीमागें॥५॥ ॥३४२८॥
नव्हेदासखरा॥परीझालाहाडांगोरा ॥ १ ॥ यासींका
यकरूंआतां॥तूंहेंसकळजाणता ॥ २॥ नाहींपुण्यगां
ठीं॥जेंहेंवेंचूंकोणासाठीं॥ ३॥ तुकाह्मणेकाउपाधी॥
वाढविलीकृपानिधी॥ ४॥ ॥३४२९॥
तुजविणसत्ता ॥ नाहींवाचावदवीता ॥ १ ॥ ऐसेआ
ह्मीजाणोंदास ॥ ह्मणोनिझालोंउदास ॥ २ ॥ तुह्मीदि
ल्हाधीर॥तेणेंमनझालेंस्थीर॥३॥ तुकाह्मणेआड॥के
लोंमीहेंतुझेंकोड॥ ४॥ ॥३४३०॥
कायमीजाणता॥ तुह्माहुनीज्याअनंता ॥ १ ॥ जोहा
करूंअतिशय ॥ कायतुह्मादयानये॥ २ ॥ कायतुजना
हींकृपा॥ विश्वाचियामायबापा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवा
णी॥ माझीवाढतुह्माहुनी॥ ४॥ ॥३४३१॥
कायज्ञानेश्वरीउणे॥ तिहींपाठविलेंधरणे ॥ १॥ ऐको
नियांलेखीत॥ह्मणेजाणविलीहेमात ॥ २ ॥ जरीजा
णेधनी॥ वदवीसेवकाचीवाणी॥ ३॥ तुकाह्मणेठेवा॥
होतासांभाळावादेवा॥ ४॥ ॥३४३२॥

ठेवोनियांडोई ॥ पाईझालोंउतराई ॥ १ ॥ कारणतेंतुह्मी
जाणा ॥ मीतराळनारायणा ॥ २ ॥ प्रसंगींवचन ॥ दिल्हें
तेंचिखावें अन्न ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभार ॥ तुह्मीजाणाथो
डेंफार ॥ ४ ॥ ॥ ३४३३ ॥
नकोकांहींपडोंग्रंथांचीयेभरी ॥ शीघ्रवतकरीहेंचियेक
॥ १ ॥ देवाचीयेचाढें आळवावेंदेवा ॥ वासदेहभावापा
डोनियां ॥ २ ॥ साधनेंघालितीकाळाचियेमुखीं ॥ गर्भ
वाससेखीनचुकती ॥ ३ ॥ उधाराचामोक्षहोयनव्हेऐ
सा ॥ पतनासीइच्छाआवश्यक ॥ ४ ॥ रोकडीपातली
अंगसंगेजरा ॥ आतांउजगराकोठवरी ॥ ५ ॥ तुकाह्म
णेघालीनामासाठींउडी ॥ पांडुरंगथडीपाववील ॥ ६ ॥
॥ ३४३४ ॥
नाहींदेवापासींमोक्षाचेंगांठोळें ॥ आणोनीनिराळेंघ्या
वेंहातीं ॥ १ ॥ इंद्रियांचाजयसाधोनियांमन ॥ निर्वि
षकारणअसेतथें ॥ २ ॥ उपासपारणीअक्षराचीआठी ॥
सत्कर्माशेवटींअसेफळ ॥ ३ ॥ आदरेंसंकल्पवारीअति
शय ॥ सहजतेंकायदुःखजाणें ॥ ४ ॥ स्वप्नींचीयेघाये
विवळसीवाया ॥ रडेरडतीयासवेंमिथ्या ॥ ५ ॥ तुका
ह्मणेफळआहेमुळापासीं ॥ शरणदेवाशीजायवेगी
॥ ६ ॥ ॥ ३४३५ ॥
त्यजीलेभेटवींआणोनिवासना ॥ दाविल्याचेंजना
कायकाज ॥ १ ॥ आळवावेंदेवाभाकुनिकरुणा ॥ आ
पुलीयामनासाक्षकरीं ॥ २ ॥ नाहींजावेंयावेंदुरोनी

लागत ॥ आहेसाक्षभूतअंतरींचा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहा
तोआहेकृपासिंधु ॥ तोडीभवबंधुतात्काळीक ॥ ४ ॥
॥ ३४३६ ॥
गोविंदगोविंद ॥ मनालागलीयाछंद ॥ १ ॥ मगगो
विंदतेकाया ॥ भेदनाहींदेवतया ॥ २ ॥ आनंदलेंमन ॥
प्रेमेंपाझरतीलोचन ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआळी ॥ जेविनु
रेचिवेगळी ॥ ४ ॥ ॥ ३४३७ ॥
ज्याचेंजयाध्यान ॥ तेंचिहोयत्याचेंमन ॥ १ ॥ ह्मणवो
निअवघेंसारा ॥ पांडुरंगदृढधरा ॥ २ ॥ समरवूणज्या
चेपाय ॥ उभाव्यापकविटेठाय ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनभा ॥
परताअणूचाहिगाभा ॥ ४ ॥ ॥ ३४३८ ॥
पाहोनियांग्रंथकरावेंकीर्तन ॥ तेव्हांझालेंजाणफळत्या
चें ॥ १ ॥ नाहींतरीवायांकेलीतोंडपिटी ॥ उरीतेशेवटींउर
लीसे ॥ २ ॥ पढोनियांवेदहरिगुणगावे ॥ ठावेतेजाणावे
तेव्हांझाले ॥ ३ ॥ तपतीर्थाटणेंतेव्हांकार्यसिद्धी ॥ स्थीररा
हेबुद्धीहरिचेनामीं ॥ ४ ॥ यागयज्ञादिककायदानधर्म ॥
तरीफळनामकंठींराहे ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेनकोकाबाडा
चेभरी ॥ पडोसारधरीहेंचियेक ॥ ६ ॥ ॥ ३४३९ ॥
ज्याचेंखावेंअन्न ॥ त्याचेंकरावेंचिंतन ॥ १ ॥ त्याचेंदि
ल्हेंत्यासीपावे ॥ फळआपणासीफावे ॥ २ ॥ आहेहाआ
धार ॥ नामत्याचेंविश्वंभर ॥ ३ ॥ नाहींरिताठाव ॥ तुका
ह्मणेपसरीभाव ॥ ४ ॥ ॥ ३४४० ॥
संकोचूनिकायझालासीलहान ॥ घेईआपोषणब्रह्मां

डाचें ॥ १ ॥ करुनीपारणेआंचवणेसंसारा ॥ उसीरउ
सीरालाऊंनको ॥ २ ॥ घरकुलानेहोतापाडिलाअंधा
र ॥ तेणेकेलेंफारकासावीस ॥ ३ ॥ झुगारूनिदूरिलप
विलेंकाखें ॥ तुकाह्मणेवाखेकौतुकाचे ॥ ४ ॥

॥ ३४४१ ॥

माझ्याबापेंमजदिधलेंभातुके ॥ ह्मणोनिकौतुकेंक्रीडा
करी ॥ १ ॥ केलीआलीपुढेंबोलिलोंवचन ॥ उत्तमहेंदा
नकेलेंत्याचें ॥ २ ॥ घेऊनीविभागजावेंलवलाह्या ॥
आलेतीत्याठायाआपुलीया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेज्ञानदे
विसमुदाय ॥ करावामीपाययेईनवंदु ॥ ४ ॥ ३४४२ ॥
ज्ञानियाचाराजागुरुमहाराव ॥ ह्मणतीज्ञानदेवतुह्मा
ऐसें ॥ १ ॥ मजपामरासीकायथोरपण ॥ पाईचीवाहाण
पाईबरी ॥ २ ॥ ब्रह्मादिकजेथेंतुह्मावोळंगणे ॥ इतरतु
ळणेकायपुरे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनेणेयुक्तीचीतेखोली ॥
ह्मणोनिठेवीलीपाईडोई ॥ ४ ॥ ॥ ३४४३ ॥
बोलीलींलेंकुरें ॥ वेडींवांकुडींउत्तरें ॥ १ ॥ कराक्षमाअप
राध ॥ महाराजतुह्मीसिद्ध ॥ २ ॥ नाहींविचारिला ॥
अधिकारम्यांआपुला ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेज्ञानेश्वरा ॥ रा
खापायापेंकिंकरा ॥ ४ ॥ ॥ ३४४४ ॥
कायतुह्मींजाणा ॥ करूंआव्हेरनारायणा ॥ १ ॥ तरीया
लटिक्याचिगोई ॥ निवडिलीदुसरेठाईं ॥ २ ॥ कळोअं
तरींचागुण ॥ नयेफुटल्यावांचून ॥ ३ ॥ आणिलेअनुभ
वा ॥ जनांच्याहेज्ञानदेवा ॥ ४ ॥ आणिककोण्हीभीती

त्याच्याचिंतनेविश्रांती ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेबीजापोटीं॥
फळतैसेंचिशेवटीं॥ ६॥ ॥३४४५॥
अविश्वासीयाचेंशरीरसुतकी ॥ विटाळपातकीभेदवा
ही॥ १ ॥ कायत्याचावेलजाईलमांडवा॥ होतांभैसाठे
वाआलापूढें ॥ २॥ मातेचासंकल्पव्हावाराजबिंडा ॥
कपाळींचाधोंडाउभाठाके ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजैसाकुच
राचादाण॥परिपाकींजाणखोटाजसा॥४॥३४४६॥
तामसाचींतपेंपापाचीसिदोरी ॥ तमोगुणेभरीघातलें
से॥ १ ॥ राज्यमदआडसुखाचिसंपत्ती ॥ उल्लंघुनिजा
तीनिरयगांवा॥ २ ॥ इंद्रीयेंदमिलींइच्छाजीतीजीवी॥
नागवितीठावीनाहींपुढें॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहरिभजनावां
चून॥ करितीतोशीणपाहोंनये॥ ४॥ ॥३४४७॥
हरिकथेवीणइच्छितीस्वहित ॥ हरिजनींचित्तनघाला
तेथें॥१ ॥जाईभंगोनियांआपुलाविश्वास॥अवघिया
नाशकारणाचा॥ २॥ ज्याचीयाबैसावेंभोजनपंगती॥
त्याचीयेसंगतीतैसेखावें ॥ ३॥ तुकाह्मणेकायझालेती
जाणते॥ देवाहिपरतेथोरतुह्मी॥ ४॥ ॥३४४८॥
शेवकेंकरावेंस्वामीचेंवचन ॥ त्यासीहुंतूंपणकामान
ये ॥ १ ॥ घेईलजीवकांसारीलपरतें॥ भंगलीयाचित्तें
सांदिजेना ॥ २ ॥ खद्योतेंदावावीरविकेवींवाट॥ आ
पुलेंचिनीटउसंतावें ॥ ३॥ तुकाह्मणेचितोज्ञानाचासा
गर॥ परिनेटीआगरभिजोंभेदें॥ ४॥ ॥३४४९॥
जयाचियेद्वारींसोन्याचापिंपळ ॥ अंगींऐसेंबळरेडा

बोले ॥ १ ॥ करीलतेंकायनव्हेमहाराज ॥ परिपाहेवीज
शुद्धअंगीं ॥ २ ॥ जेणेंहेघातलीमुक्तीचीगवादी ॥ मेळ
विलीमांदीवैष्णवांची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतेथेसुखाकाय
उणे ॥ राहेसमाधानेंचित्ताचिया ॥ ४ ॥ ॥३४५०॥
बहुतांछंदांचेबहुवसेजन ॥ नयेवाटूंमनत्यांच्यासंगें
॥ १ ॥ करावाजतनआपुलाविश्वास ॥ अंगींआलारस
आवडीचा ॥ २ ॥ सुखाचीसमाधिहरिकथामाउली ॥
विश्रांतीसाउलीशिणलीया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबुडेंबांधो
नीदगड ॥ तेथेकायकोडधांवायाचें ॥ ४ ॥ ३४५१॥
हरिकथेनाहीं ॥ विश्वासज्याच्याठाईं ॥ १ ॥ त्याचीवा
णीअमंगळ ॥ कानउंदीराचेंबीळ ॥ २ ॥ सांडोनिहारस ॥
करितीआणीकसायास ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपिसीं ॥ वायां
गेलीकितीऐसीं ॥ ४ ॥ ॥३४५२॥
प्रेमामृताचीधार ॥ वाहेदेवाहीसमोर ॥ १ ॥ ऊर्ध्ववाहि
नीहरिकथा ॥ मुगुटमणिसर्वातीर्था ॥ २ ॥ शिवाचेंजी
वन ॥ जाळीमहादोषकीर्तन ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहरि ॥ श्रु
तिवाणिईचीथोरी ॥ ४ ॥ ॥३४५३॥
आतांमाझ्यामना ॥ हेचिघडोउपासना ॥ १ ॥ ऐसेंक
रींगापांडुरंगा ॥ प्रेमवोसंडेसेअंगा ॥ २ ॥ सर्वकाळनये ॥
वाचेवीटआलाभयें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवैष्णवांसंगती ॥
हेंचिभोजनपंगती ॥ ४ ॥ ॥३४५४॥
उपासकराडी ॥ तीहींकराविबापुडी ॥ १ ॥ आह्मीविठो
बाचेदास ॥ चिंताझुगारीलीआस ॥ २ ॥ भक्तिच्याउ

ल्कर्पे॥ नाहींमुक्तीचेंतेंपिसें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबळ॥ अं
गींआमुच्यासकळ॥ ४॥ ॥३४५५॥
करविलीतैसींकिलीकटकट ॥ वांकडेंकींनीटदेवजाणें
॥ १ ॥ कोणाकारणेंहेंझालेंसेंनिर्माण॥ देवाचेंकारण
देवजाणे ॥ २ ॥ तुकाह्मणेमीतोअभिमानावेगळा॥
घालूनीगोपाळांभारअसें॥ ३॥ ॥ ३४५६॥
तुह्मीयेथेंपाठविलाधरणेकरी ॥ त्याचीझालीपरीआई
काते ॥ १ ॥ आतांकायपुढेंवाढऊंविस्तार ॥ झालास
माचारआईकातो ॥ २ ॥ देवाचेंउचितएकादेशअभं
ग॥ महाफळत्यागकरुनिगेला ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसेवा
समर्पुनिपाईं॥ झालोंउतराईंठावें असो॥४॥३४५७॥
ऐकासंतजनउत्तरमाझेंयोवडेबोल ॥ करिलाडतुह्मापु
ढेंहोझणिकोणीकोपाल॥ १ ॥ उपायसाधनऐकाकोण
गतीअवगती ॥ दृढबैसोनिसादरतुह्मीधरावेचित्तीं ॥
॥ २ ॥ धर्मतयासीचजोडेरेज्याचीआधीनभाज ॥
कर्मतयासीचजोडेरेभीतनाहींलाज ॥ ३ ॥ पुण्यतें
जाणारेभाईनोपरउपकाराचें ॥ परपीडापरनिंदाख
रेंपापतयाचें ॥ ४ ॥ लाभतयासीझालामुखींदेवउच्चा
री॥ प्रपंचापाठींगुंतलाहाणीतयासीथोरी ॥ ५॥ सुख
तेंजाणारेभाईनोसंतसमागम ॥ दुःखतेंजाणारेभाई
नोशमतेथेविषम ॥ ६ ॥ साधनतयासीसाधेरेज्याचे
स्वाधीनबुद्धी॥ पराधीनआहेघातरेथोरजाणसंबंधीं॥
॥ ७॥ मानपावेतोआगळामुख्यइंद्रीयराखे ॥ अपमा

नीतो आधररसस्वादचाखे॥ ८ ॥ जाणतातयासीबोलि जेजाणेसिद्धलक्षण ॥ नेणतातयासीबोलिजेवादकरि भूषण॥ ९ ॥ भलातोचियेकजाणारेगयावर्जनकरी॥ बु रानष्टधनमेळवीपरद्वारजोकरी॥ १०॥ आचरीतोअ न्नकाढीरेगाईअतिथीविभाग॥ अनाचारीकरीभोज नम्वाहिनसंतासंग ॥ ११ ॥ स्वहिततेणेंचिकेलेंरेभूतीं देखिलादेव ॥ अनहिततयाचेंझालेंरेआणिअहंभाव॥ ॥ १२ ॥ धन्यजन्मातेचिआलेरेयेकहरिचेदास ॥ धिग तेविषईगुंतलेकेलाआयुष्यानाश ॥ १३ ॥ जोहरितो चियेकजाणारेजाणेसिद्धलक्षण ॥वेडसरुतोभलेरेवर दळभूषणें॥ १४ ॥ बळियाढातोचिजाणारेभक्तिदृढश रीरीं॥ गांब्यातयासीबोलिजेयेकभावनधरी॥ ॥ १५॥ खोलतावचनगुरुचेंजोगिळुनिबैसे ॥ उथळधीरनाहीं अंगींरेह्मणेहोईलकैसें॥ १६॥ उदारतोचीजीवभावरे ठवींदेवाचेपाई॥कृपणतयासीबोलिजेपडेउपाधीठाईं ॥ १७ ॥ चांगलेपणतेंचरेज्याचेंअंतरशुद्ध॥ वोंगळम ळिनअंतरींवाणीवाहेदुर्गंध॥ १८॥ गोडतेंचियेकआ हेरेसारविठ्ठलनाम॥कडुतोसंसाररेलक्षचौऱ्यांसीजन्म ॥ १९ ॥ तुकाह्मणेमनाधरींरेसंतसगतींसोई ॥ नलगे कांहींकरावेंराहेविठ्ठलपाईं॥ २०॥ ॥३४५८॥

॥ येकाखडीअभंग॥

करावाकैवाडकांहीं ॥ नाहींउरीआलीनाहीं॥ १ ॥ स्म रापंढरीचादेव ॥ मनींधरुनियांभाव॥ २ ॥ खचिविलेहे

काळें॥ उगवाललाहेजाळें॥ ३ ॥ गजरनामाचा॥ क
रालवलाहोवाचा॥४॥ घरटीचक्रफेरा॥ जन्ममृत्युचा
भोंवरा॥ ५ ॥ नानाहव्यासाचीजोडी॥ तृष्णाकरीदेश
धडी ॥ ६ ॥ चरणींठेवाचित्त ॥ ह्मणादेवाचेंअंकीत॥
॥७॥ छंदनानापरी॥ कळानपवीजेहरी ॥ ८ ॥ जगा
चाजनिता॥ भुक्तिमुक्तीचाहीदाता ॥ ९ ॥ झणीमाझें
माझें॥ भारवागवीसीवोझें ॥ १० ॥ वाचिकारेंकेली
बुद्धी॥ नाहींतरायाचीशुद्धी॥ ११ ॥टणकधाकुलीं॥ अ
वघींसरतींविठ्ठलीं॥ १२ ॥ठसात्रिभुवनीं॥ उदारहासी
रोमणी ॥ १३ ॥ डगमगीतेवायांजाय॥ धीरनाहींगो
तेखाय॥ १४ ॥ ढळोंनयेजरी॥ लाभघरींचियाघरीं ॥
॥ १५ ॥ नाहींऐसेंराहे॥ कांहींनाशीवंतदेहे ॥ १६ ॥ त
रणाभाग्यवंत ॥ नेटहरीकीर्तनात ॥ १७ ॥ थडीटाकी
पैलतीर॥ वाहेटोकहोयवीर ॥ १८ ॥ दमातीचेनावें॥
अहंकारजायजिवें ॥ १९ ॥ धनधान्यहेवा ॥ नाडकुटुं
बाचीसेवा॥ २० ॥ नामगोविंदाचें॥ ध्यारेहेंचीभाग्य
साचें॥ २१॥परउपकारा॥वेंचाशक्तिनिंदावारा॥ २२॥
फळभोगइच्छा॥ देवआहेजैसातैसा॥ २३ ॥ बरवाऐ
शाछंदें॥ वाचेगोविंदगोविंद ॥ २४ ॥ भविष्याचेमा
था॥ भजननेदावेंसर्वथा॥ २५॥ मागलागलानसंडी ॥
आळसेंमातीघालितांतोंडीं॥ २६ ॥ यशकीर्तिमान॥
तरीजोडेनारायण॥ २७॥ रविलोपेतेजें॥ जरीहारपेहें
दुजें॥ २८ ॥ लकारलाविला॥ अंगींनसतांचिउगला॥

॥ २९ ॥ वासनेचीधाडी ॥ बंदखोडानाडेवेडी ॥ ३० ॥ सारतेंनकळे ॥ कायझांकियेलेडोळे ॥ ३१ ॥ खंतीतेन धरा ॥ होयगाढवकुतरा ॥ ३२ ॥ सायासाचिजोडी ॥ पिकेंकाढीलीयापेडी ॥ ३३ ॥ हातींहितआहे ॥ परीनक रितीपाहे ॥ ३४ ॥ अलंकारलेणें ॥ भारेंतुळसीमुद्राभर णें ॥ ३५ ॥ शांतीकेलीविष्णुदासीं ॥ तुकाह्मणेपाहाकै सी ॥ ३६ ॥ ॥ ३४५९ ॥

अभंगाच्यावत्या उदकांत बुडऊन पांचदिवस उगे चि राहिले तेव्हां छळवादी येऊन फिरोन निषे धाच्या गोष्टी बोलों लागले श्री सन्मुख ते रा दिवस निद्रा केली ते अभंग. १९

भूतबाधाआह्माघरीं ॥ हेतोंआश्चर्यगाहरी ॥ १ ॥ झा लाभक्तीचाकळस ॥ आलेवस्तींशीहेदोष ॥ २ ॥ जागर णाचेंफळ ॥ दिल्हेंजोडूनीतळमळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेद वा ॥ आजिकळोंआलासीशेवा ॥ ४ ॥ ॥ ३४६० ॥

नाहींजोंवेंचलोंजिवाचीयात्यागें ॥ तोंवरीवाउगेंनये बोलों ॥ १ ॥ जाणविलेंआतांकरीनउद्देश ॥ जोडीकिं वानाशतुमचाजीवें ॥ २ ॥ ठाईचेंचिआलेंहोतेंऐसेंम ना ॥ जावेंऐसेंवनादृढझालें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमगवेंची नउत्तरें ॥ उदेसिलेंखरेंझाल्यावरी ॥ ४ ॥ ॥ ३४६१ ॥

करूंकवित्वकांनाहींआतांलाज ॥ मजभक्तराजहांस तील ॥ १ ॥ आतांआलायेकानिवाड्याचादिवस ॥ स त्यावीणकाष्ठविसरला ॥ २ ॥ अनुभवावीणकोणकरी

पाप ॥ तरिचसंकल्पलाजलावे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआतां नधरवेधीर ॥ नव्हेजीवस्थीरमाझामज ॥४॥ ३४६२॥
नाहींआइकततुह्मींमाझेबोल ॥ कासयाहेफोलउफणूं भूस ॥ १ ॥ येसीतेंकरीनबैसलियाठायां ॥ तूंचिबुझा वयाजवळिदेवा ॥२॥ करावेतेकेलेसकळउपाय ॥ आ तांपाहोंकायअझुनीवास ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआलाआ ह्मेसीसेवट ॥ होउनियांनीटपायांपडे ॥४॥ ॥३४६३॥
नव्हेतुह्माजरी ॥ येवढेंकारणमुरारी ॥ १ ॥ मगजैसातै साकाळ ॥ दाटसारावापातळ ॥ २ ॥ स्वामीचेतेसांडि ॥ पुत्र होतांकाळेंतोंड ॥ ३ ॥ शब्दानाहींरुची ॥ मगकोठेतुका वेंची ॥ ४ ॥ ॥३४६४॥
केल्यापुरतीआळी ॥ किंवाहोतेटाळाटाळी ॥ १ ॥ सत्य संकल्पाचेंफळ ॥ हेतोंनदिसेचिबळ ॥ २ ॥ दळणा च्यावोव्या ॥ रित्याखऱ्यामापेंघ्यावा ॥ ३ ॥ जातीउख ळेंचाटुं ॥ तुकाह्मणेराज्यघाटूं ॥ ४ ॥ ॥३४६५॥
पाववेसंतोष ॥ तुह्मीयासाठींसायास ॥ १ ॥ करीआ वडीवचन ॥ पालटुनीक्षणक्षण ॥ २ ॥ द्यावेंअभयदा न ॥ भूमिनपडावेंवचन ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपरस्परें ॥ कांहीं वाढवीउत्तरें ॥ ४ ॥ ॥ ३४६६ ॥
बोलतांवचनअसापाठमोरे ॥ मजभावबळेंकळों आ ले ॥ १ ॥ मागीलतेंनयेअरुचीनेहातां ॥ नाहींवरीसत्ताआ दराची ॥ २ ॥ समाधानासाठींलाविलासेकान ॥ चोर लेंसेमनदिसतसा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआह्मातुमचेचिफंद

वरदळछंदकळोंयेती ॥ ४ ॥ ॥ ३४६७ ॥
कशासाठींबैसोंकरूनियांहाट ॥ वाउगाबोभाटडांगोरा
हो ॥ १ ॥ कायआलेयेकाजीवाच्याउद्धारें ॥ पावसीउच्चा
रेंकायहोतें ॥ २ ॥ नेदीपाठपरीअन्नेतोनमरी ॥ आपुलि
येथोरीसाठीराजा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआतांअव्हेरिलेंतरी ॥
मगकोणकरीदुकानहा ॥ ४ ॥ ॥ ३४६८ ॥
माझामजनाहीं ॥ आलाउबगतोकांहीं ॥ १ ॥ तुमच्या
नामाचीजतन ॥ नव्हतांथोरिवाटेशीण ॥ २ ॥ नपडा
वीनिंदा ॥ कानींस्वामिचीगोविंदा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेला
ज ॥ आह्मास्वामीचेंतेंकाज ॥ ४ ॥ ॥ ३४६९ ॥
कांहींमागणेंहेंआह्मा अनुचित ॥ वडिलांचीरीतजाण
तसों ॥ १ ॥ देहतुच्छझालेसकळउपाधी ॥ सेवेपासींबु
द्धीराहिलीसे ॥ २ ॥ शब्दतोउपाधिअचळनिश्चय ॥ अ
नुभवकायनाहींअंगीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेहफाकिलावि
भागीं ॥ उपकारअंगींउरविला ॥ ४ ॥ ॥ ३४७० ॥
मागील्यासपसरींकर ॥ पळतांभरिवारवती ॥ १ ॥ का
यआह्मीनेणोवर्म ॥ केलाश्रमनेणतां ॥ २ ॥ बोलतांब
रेयेतांरागीं ॥ कठिणलागींमागेंमागें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
येथेबोली ॥ असेचालीउफराटी ॥ ४ ॥ ॥ ३४७१ ॥
असोतुझेंतुजपासीं ॥ आह्मात्यासींकायचाड ॥ १ ॥ वि
रोधेंकांकोंडूंमन ॥ समाधानअसोनी ॥ २ ॥ करावातो
उरेआट ॥ खटपटवाहातसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेउनिरा
गा ॥ कामीविभागामुकेन ॥ ४ ॥ ॥ ३४७२ ॥

आहेतेंचिपुढेंपाहों ॥ बरेआहोंयेथेंचि ॥ १ ॥ कायावा
ढऊनिकाम ॥ उगाचश्रमतृष्णेचा ॥ २ ॥ स्थिरावतां
वेधींबरें ॥ चालीपुरेंपडेना ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवळितांम
न ॥ आह्मांक्षणनलगे ॥ ४ ॥ ॥ ३४७३ ॥
सांगादासनव्हेतुमचामीकैसा ॥ ऐसेंपंढरीशाविचारू
नी ॥ १ ॥ कोणासाठींकेलीप्रपंचाचीहोळी ॥ यापायां
वेगळीमायबापा ॥ २ ॥ नसेलतोद्यावासत्यत्वासीधी
र ॥ नयेबाजूहीरउफराटे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआह्मांएहि
कपरत्र ॥ नाहींकुळगोत्रतुजविण ॥ ४ ॥ ३४७४ ॥
अनन्यासींठावयेकसर्वकाज ॥ येकावीणदुजेंनेणेचि
त्त ॥ १ ॥ नपुरतांआळीदेशाधडीव्हावें ॥ तेंकायबरवेंदि
सतसे ॥ २ ॥ लेंकराचाभारमाउलीचेशिरीं ॥ निढळते
दूरीधरिलिया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकितीघातलीलांबणी ॥
समर्थहोऊनिकेवढ्यासाठीं ॥ ४ ॥ ॥ ३४७५ ॥
स्तुतीतरीकायकरूंकोणापासीं ॥ कीर्तितरीकैसीवाखा
णावी ॥ १ ॥ खोट्यातवनाहींअनुवादाचेंकाम ॥ उरला
हाश्रमवरीबरा ॥ २ ॥ ह्मणवावीत्याचीखूणनाहींहा
तीं ॥ अवकळाफजीतीसावकाश ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहेंगे
तुमचेंमाझेंतोंड ॥ होऊनियांलंडआळवितों ॥ ४ ॥
॥ ३४७६ ॥
कांहींचनलगेआदिअवसान ॥ बहुतकठिणदिसतसां
॥ १ ॥ अवघ्याचिमाझ्यावेचविल्याशक्ति ॥ नचलेसी
युक्तिझालीपुढें ॥ २ ॥ बोलिलेंवचनहारपलेंनभीं ॥ उर

लातोउभीआहोंतैसी ॥ ३॥ तुकाह्मणेकांहींनकरावेसें झालें ॥ ठकितचिठेलेंचित्तउगें ॥ ४॥ ॥३४७७॥

रूपींगोवियेलेंचित्त ॥ पाईराहिलेंनिश्चित ॥ १ ॥ तुझी देवाअवघेचिगोमटे ॥ मुखदेखतांदुःखमिटे॥ २ ॥ झा लीइंद्रियांविश्रांति ॥ भ्रमणतांपीडितहोती ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभेटी॥ सुटलिभवबंधाचीगांठी॥ ४॥

॥३४७८॥

उदकांत वह्या बुडविल्या त्या कोरड्या निघाल्या तेव्हां अन्याय झाला ह्मणोन ७ अभंगकेले ते.

थोरअन्यायकेला ॥ तुझाअंतम्यांपाहिला ॥ जनाचि यावोला॥ साठींचित्तक्षोभविलें ॥ १ ॥ भागविलासी केलाशीण॥ अधममीयातिहीन॥ झांकुनिलोचन॥दि वसतेराराहिले॥ २ ॥ अवघेंघालोनिकोडें॥ ताहनभू केचेंसांकडे ॥ योगक्षेमपुढें ॥ तुजकरणेंलागेल॥ ३॥ उदकींराखिलेकागद ॥ चुकविलाजनवाद ॥ तुकाह्म णेब्रीद॥ साचकेलेंआपुलें॥ ४॥ ॥३४७९॥

कृपाळूमाऊली ॥ आह्मादीनाचीसाउली ॥ नावरिन आली॥ बाळवेषेंजवळी ॥ १ ॥ माझेंकेलेंसमाधान॥ रूपगोजिरेंसगुण॥ निववीलेंमन॥ आलिंगनदेऊनि ॥ २॥ कृपाकेलीजनाहातीं ॥ पाईठावदिल्हासंतीं॥ क ळोंनयेचित्तीं ॥ दुःखकैसेंआहेतें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमी अन्यायी ॥ क्षमाकरींवोमाझेआई ॥ आतांपुढतीका ईतुजनघालींसांकडें ॥ ४॥ ॥३४८०॥